

**Winst
maken
in de
toekomst**

**Stand
beeld
voor de
vlamingen
in newlyn?**

**vismijn
OOSTENDE
verkoopt
IN URK**

**SOCIAAL
STATUUT
VISSERS
dichter
dan ooit**

Garnalen in Nederland: big business

Power to control your service

Power, control en service zijn de drie kernwoorden voor ABB Marine & Turbochargers. Zij geven exact weer wat wij willen leveren voor uw schip: de ultieme krachtbron, verfijnde controle en vergaande service. Samen maken zij ons tot wat we nu zijn. Het adres voor

alles wat uw schip nodig heeft, dag in dag uit. Want daar was het toch om te doen, úw dienstverlening aan uw klanten? Daarin ligt de toegevoegde waarde van ABB Marine & Turbochargers. Power to control your service.

ABB Marine & Turbochargers

Nederland: Marten Meesweg 5, 3068 AV Rotterdam. Tel.: +31 10 4078 888. Fax: +31 10 4078 444.
België: Noorderlaan 81, 2030 Antwerpen. Tel.: +32 3544 3233. Fax: +32 3544 3239.

HVB 68

HET VISSERIJBLAD
Onafhankelijk magazine
van de zee

Losse nummers 100 bef

Colofon

MEDEWERKERS: André Baert, Robert Coelus, Dirk Callebaut, Walter Debrock (†), Juul De Vocht, De Zet-duivel, Philippe Godfroid, Norbert Hostyn, L.A. Inghelbrecht, Frank Neyts, Jef Klausning, Willem Lanszweert, Marc Loy, L.K.Merate, Flor Vandekerckhove (redactie), Annie Vanhee (tekeningen), Willy Versluys (directie), E. Volk, Vuurtorenwachter (De Laatste), Guido Walters (redactie; te bereiken op tel/fax 059 / 50 51 95 of GSM 0496-266 873.).

V.u.: D. Crabeels,
Slipwaykaai 2, Oostende

UITGEVERIJ: VZW Liefkemores.

Redactie, publiciteit en
alle correspondentie naar
HVB,

p.a. H. Baelskaai 12 /1ste verdieping
B-8400 Oostende

Tel. en fax: 059/32 55 59

E-mail:

hetvisserijblad@hotmail.com

De uitgever is niet verantwoordelijk voor
standpunten of meningen van auteurs die
het artikel met hun naam ondertekenen.

© HVB. Artikels, of delen ervan, mogen
alleen maar overgenomen worden na schriftelijke toestemming van de uitgeverij.

ISSN: 0776-6912

Abonnementen!

* **Jaarabonnement België** (12 opeenvolgende nummers startend vanaf de betaling) door overschrijving van 1.200,- bef (29,75 euro) op rekening 384-0596581-18 van Het Visserijblad, met vermelding abo HVB.

* **Jaarabonnement Nederland** (12 opeenvolgende nummers startend vanaf de betaling) door storting van 113 gulden (51,29 euro) op nummer 64.14.29.592 t.n.v. vzw Liefkemores [Fortis Bank Nederland, Lange Wolstraat 10-12 te 4524 CA Sluis (NI)] Vermelding: abo HVB.

Omslagfoto G. Walters

Onze arme rijke sector

HVB DRAAIT WEER een bladzijde om. Het cijfer 68 verdwijnt uit ons logo, want binnenkort gaan we onze 69ste jaargang in. Nieuwjaar staat voor de deur. Het is een ogenblik van overpeinzingen.

Niet dat ik het onderzocht zou hebben, maar het is bijna zeker: wij verdienen onze dagelijkse bete brood in een van de kleinste sectoren van het land. De visserij is de 'david' van de economie. Daarenboven is de politieke, sociale en culturele aandacht voor onze sector nauwelijks nog het opmerken waard. De boeren daarentegen mogen dan wel jaar na jaar gedecimeerd worden, er zijn ook vandaag nog altijd enkele tienduizenden landbouwers en veetelers in deze contreien. En ze laten nog steeds van zich horen. Vlaanderen mag dan het platte parochiale land van 1950 niet meer zijn, maar in de dorpen wordt het culturele leven nog altijd sterk bepaald door de agrarische gemeenschap. Er is daar een 'meevoelen' met de boer; er wordt met de laatste landbouwers gedanst, geweest en gezongen in die dorpen. Je moet niet eens diep de polders intrekken om dat te zien.

Dat brede agrarische culturele leven is een machtig wapen voor de boeren. Het smeedt een band tussen de sector en de gemeenschap, waardoor die gemeenschap de sector als een economisch troeteldier behandelt. De boerenleiders beseffen het: de dag dat deze band wegvalt, komt de boerenstand in de laatste rechte lijn naar de vernieling terecht.

Dat culturele leven is in de visserij inmiddels compleet weggefallen. Dat was ooit wel anders. Er is een tijd geweest dat wereldbekende kunstenaars als Permeke en Spilliaert tussen de vissers leefden. Gaston Duribreux schreef de ene vissersroman na de andere. De auteur Karel Jonckheere maakte een reis mee aan boord van een IJslandvaarder. Ja, de visserij was ook 'rijk' aan cultuur in die dagen. We herinneren ons nog de tijd dat de visserskroegen welig tierden. In die tijd kon een vorige redacteur van HVB, Jef Klausning, nog de cafés aflopen om er kroeg na kroeg de vissersliederen (op zijn dertig kilo wegende bandopnemer) vast te leggen. Goed dat hij dat gedaan heeft, want vandaag is daar allemaal haast niets meer van te horen.

Ook daarom is het goed dat sommigen, zoals o.a. Klausning in z'n nieuwe boek (*), de visserscultuur reanimeren. Maar die mag niet uitsluitend folklore zijn. Ze moet ook ageren in het hier en nu. Om daarin te slagen moet het visserijdebat dringend uit de vergaderlokalen getrokken worden, want buiten de onmiddellijk betrokkenen weet niemand nog wat zich op de visserijkaaien afspeelt. Nu ze in die vergaderlokalen beseffen dat we echt geen volk teveel hebben, zouden ze er ook moeten inzien dat het openzetten van de ramen ook de broodnodige frisse ideeën kan aantrekken. Dat is althans de mening van...

de man op de kaai

(*) 'Ach, gij rijke lieden met al uw geld' kost 420 frank, te betalen op rekening 800-2226143-71.

Visveiling Colijnsplaat

Kleine en eurokotters zijn voor ons een feit,
zeker als het gaat om kwaliteit.
Maar het is ook voor u nog niet te laat.
U weet de weg naar Colijnsplaat.

Ook voor de handelaar euro of klein,
het assortiment mag er zeker zijn.
Garnalen en vis uit Colijnsplaat,
zijn uw klanten echt waard!

Telefoon: 0031 113 695 383, Telefax: 0031 113 695 229.
Gsm Nelly: 0031 653 789 585, Gsm Erik: 0031 622 237 432.

BBL E-BANKING
KLIK U VRIJ

Statuut van de visser in zich Duidelijk

Het wetsvoorstel over het sociaal statuut van de zeevisser is door de Kamer van Volksvertegenwoordiging doorverwezen voor verdere behandeling in de speciale commissie. Het nieuwe statuut voor de vissers zal hoogstwaarschijnlijk tegen 2003 wettelijk geregeld zijn. De achterhaalde wetgeving uit 1928, geschreven in functie van de koopvaardij, is dan niet langer van toepassing voor de vissers. "Als het ontwerp wet wordt dan doet de visser de vangst van zijn leven", luidde de bijna euforische commentaar van vakbondsmannen Claes en Victor. Het initiatief is ongetwijfeld een belangrijke stap om het vissersberoep aantrekkelijker te maken.

HET WETSVOORSTEL MOET resulteren in een regeling van de arbeids-overeenkomst, zeg maar een verbetering van het sociaal statuut van de zeevisser. Het is geen toeval dat er nu werk van wordt gemaakt. Telkens het bemanningsprobleem in de visserij de kop opsteekt, wordt er gewezen op het verouderde statuut. Dat is ook nu weer het geval sinds 1988. Zo kwam ook op de Staten Generaal voor de visserij, vorig jaar door Vlaams minister Renaat Landuyt bijeengeroepen, het probleem duidelijk aan de oppervlakte.

Een parlementair initiatief bleek nu de snelste weg te zijn om het nieuwe statuut, waarover de sociale partners gedurende vele jaren vergaderd hebben, in werkelijkheid om te zetten. Bij een behandeling door de Kamer van Volksvertegenwoordigers is geen advies van de Raad van State vereist en het wetsvoorstel moet niet meer naar de Senaat, tenzij het voorstel geëvoceerd (d.w.z. de Senaat erom vraagt) wordt.

Drie West-Vlaamse parlementairen hebben op uitdrukkelijke vraag van de sociale partners het voortouw genomen. Federaal volksvertegenwoordiger Henk Verlinde (Sp.a) uit Blankenberge diende onlangs het wetsvoorstel in. Het werd mede-ondertekend door de volksvertegenwoordigers Luc Goutry (CD&V) en Aimé Desimpel (VLD). Ze zijn ervan overtuigd dat de meerkost voor de overheid miniem is. Daartegenover staat dat er voor het eerst een duidelijk wettelijk kader voor de visserij wordt gecreëerd.

In het Oostendse stadhuis lichtten Henk Verlinde en Luc Goutry het toe. "Het wetsvoorstel is een soort kaderwet die de arbeidsverhoudingen regelt

keid en rechtszekerheid voor de visser

tussen de reder en de visser. De 62 artikels gaan dus verder dan de vastlegging van een sociaal statuut voor de visser", verduidelijkt Luc Goutry. Uit zijn toelichtingen valt te onthouden dat de regelgeving steeds aanpasbaar is door nieuwe KB's. Het wetsvoorstel is rechtstreeks gekoppeld aan de collectieve arbeidsovereenkomst (CAO) die de arbeidsrechtelijke verhoudingen tussen werkgever (reder) en werknemer (visser) regelt. Dat is een opdracht voor het paritair comité. Samengevat zien de indieners volgende voordelen in de nieuwe regeling: duidelijkheid van het nieuwe stelsel; oprichting van één sociaal secretariaat; meer (sociale) zekerheid (o.a. dagloon); notie loon is duidelijk gedefinieerd (gewaarborgd minimumloon en een uniforme regeling voor het variabel deel in verhouding tot de besomming, m.a.w. procentuele verloning blijft voor een stuk gehandhaafd); betaald data vastgelegd; criterium is de vlag van het schip (ook voor buitenlandse vissers); onderscheid voor dagvisserij; regeling arbeidsomstandigheden (CAO); regeling samenstelling bemanning; invoering van een stamboek (register dat meer rechtszekerheid biedt dan de monsterrol); uniformiteit van de sociale documenten

Goed werk

Vakbondsman Ivan Victor (secretaris Zeemansbond, ABVV) sprak van een positieve samenwerking over de partijgrenzen heen. Blijkbaar bleek de kleine liberale vakbond dan weer niet binnen die grenzen te passen, want secretaris Alex De Bock meldde de pers achteraf dat hij het erg vond dat zijn organisatie uit de persvoorstelling weggegomd

Vechten de liberale zelfstandigen de procedure aan?

Het Liberaal Verbond voor Zelfstandigen (LVZ) dreigt naar de Raad van State te stappen wanneer het wetsvoorstel voor het sociaal statuut van de visser enkel een behandeling door de Kamer van Volksvertegenwoordiging krijgt. Het LVZ neemt ook aanstoot aan de oprichting van één sociaal secretariaat voor de hele sector. Volgens Geert Deman, secretaris-generaal bij het LVZ, kan de overheid geen monopolie toekennen. Volgens Deman werd trouwens in de Senaat op 17 juni reeds een vergelijkbaar wetsvoorstel ingediend door senator Didier Ramoudt op verzoek van Bart Schiltz. Het wetsvoorstel-Ramoudt zou de keuze van het sociaal secretariaat vrij laten en geen verplicht medisch onderzoek opleggen bij aanmonstering. Beide voorstellen voorzien in een gewaarborgd inkomen voor de visser en in de inschrijving van alle opvarenden onder het stelsel van de Belgische sociale zekerheid.

De vertegenwoordigers van de vakbonden Michel Claes en Ivan Victor, Bart Schiltz van de Rederscentrale, secretaris van de commissie Ronald Carly en de parlementairen Henk Verlinde en Luc Goutry bereikten een consensus over het wetsvoorstel. (foto gw)

werd. Een en ander zou te maken hebben met de overstap van enkele misnoegde vissers uit de grote vakbonden naar de ACLVB; overstap die door de andere vakbondssecretarissen maar moeilijk verteerd kan worden. Victor loofde verder wel het werk van de juridische werkgroep onder leiding van Ronald Carly, secretaris van de commissie. Omdat ook de basis geconsulteerd werd, nam hij de omschrijving "door het vissersvolk gedragen" in de mond. Victor riep op om in de toekomst volgende aanvullingen te voorzien: sectorprotocol (klaar voor ondertekening); installeren van een tweede pensioenpeiler; aanvullende hospitalisatieverzekering.

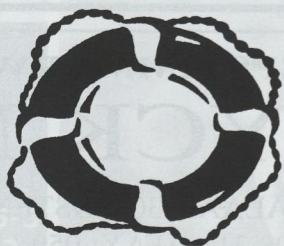
Michel Claes (ACV) vindt dat het statuut eindelijk rechtszekerheid zal bieden en duidelijkheid in de loonstructuur brengt. "De visser krijgt een arbeidsovereenkomst, een gewaarborgd minimumloon en een vergelijkbare ziekte- en

ongevallenverzekering zoals andere werknemers. Dat is tot op vandaag een leemte die soms tot pijnlijke situaties leidt."

Ook bij de werkgevers heerst appreciatie voor het geleverde werk. "Ik ben blij dat het statuut op tafel ligt en overtuigd dat voor de 'visser op het veld' een goede toekomst is weggelegd", zei Bart Schiltz.

Wettekst

Het wetsontwerp is nog een werkttekst die in de komende maanden zijn definitieve vorm moet krijgen. Daarna komt het tekst voor bespreking en goedkeuring in de Kamer. Die datum ligt nog enkele maanden van ons verwijderd. De indieners hebben wel de spoedbehandeling aangevraagd. Desondanks zal het wettelijk sociaal statuut van de visser ten vroegste begin 2003 in werking kunnen treden. (gw)

COOPERATIEVE PRODUCTENTENORGANISATIE

VLAAMSE VISSERSBOND

H. Baelskaai 27 te 8400 Oostende

Een jonge en dynamische ploeg staat voor U klaar om de belangen te verdedigen van de kleinste kotter tot de grootste bokker. Wij verdedigen zowel uw quota als uw belangen aan de vistrap. Ook de lonen van de vissers en de boekhouding van de reders nemen wij ter harte

Wenst u een woordje uitleg of wilt u weten wat u het zal kosten, neem dan gerust contact met ons op en vraag naar Liliane

Tel: 059 / 33 04 35 of fax naar 059 / 33 24 04

Garnaalaanvoerhaven Stellendam

De garnalenvangsten zijn tegenwoordig bijzonder goed, meldde het Nederlands Visbureau. Het moment leek geschikt om dat ook aan de buitenwereld te tonen. De Nederlandse pers werd gemobiliseerd om aan boord van enkele kotters met eigen ogen, en vooral met de camera, vast te stellen dat het goed gaat met de Hollandse garnaal. HVB was ook op de afspraak in Stellendam, aan de buitenzijde van de Haringvlietdam.

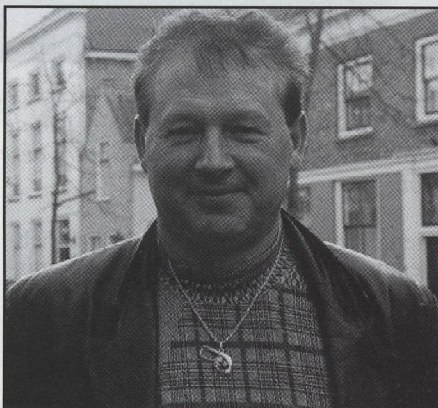
DE NEDERLANDSE GARNAALVLOOT bestaat uit 221 vaartuigen, afgelopen jaar goed voor de aanvoer van 8,5 miljoen kilogram zeebanket. Daarnaast wordt nog 15 miljoen kilogram Noordzeegarnaal ingevoerd uit Duitsland, Denemarken en Groot-Brittannië. "Met een consumptie van 3,5 miljoen kilogram gepelde garnalen is België de belangrijkste afzetmarkt," vult Visbureau-directrice Tilly Sintnicolaas de cijfers aan.

Visafslag Stellendam geniet mee van de garnalenhuisje. In de jaaromzet van 36 miljoen Euro (1.455 miljoen frank) zit voor 2 miljoen Euro (81 miljoen frank) aan garnaalopbrengsten.

Meevaller

Op vrijdag 2 november lag de zee er ongerimpeld bij. Tientallen persmensen van dag- en weekbladen, radio- en tv-stations scheepten in om buitengaats te gaan. Wij klommen aan boord van de GO 57 *Johanna Marie*, de eurokotter van schipper-eigenaar Arie Stouten. Met Jaap Holst, 40 jaar in het vak als keurmeester in Den Oever (destijds een belangrijke garnaalaanvoerhaven) en nu gepensioneerd, en exportmanager Cees Machielsen van Klaas Puul Volendam aan boord, voer de nodige deskundigheid mee. "Dit seizoen is er inderdaad een zeer goede, zelfs exceptionele aanvoer uit de Waddenzee, waardoor de garnaalvloot zich daar concentreert. Het noorden en de Duitse Bocht vallen tegen", vat Holst de situatie samen. "Nederland heeft de hele garnaalhandel naar zich toetrokken", voegt manager Machielsen eraan toe. "Een

constante aanvoer is dan ook een must voor de verwerkingsbedrijven. Zowel met Nederlandse als Duitse en Deense vissers zijn aanvoerquota en gewaarborgde prijzen afgesproken. Zo kunnen bedrijven als Heiploeg en Klaas Puul werkbare voorraden aanhouden. Klaas

Puul koopt wekelijks 150 ton garnaal op in Nederland, België en van een dertigtal contractvissers in Duitsland."

Dat de garnaal zich goed laat vangen konden we met eigen ogen vaststellen. Drie trekken in anderhalf uur waren goed van 70 kilogram grijze garnalen. Tegen dat ritme wordt per etmaal meer dan duizend kilogram opgehaald. Om het weekquotum van 3.000 kg (onder-tussen verhoogd tot 4.000 kg) moeten de garnaalvissers niet eens vijf dagen uitvaren.

Na de geslaagde garnaalvisserij volgde een proeverij in het historische stadje Middelharnis, dat ondermeer het museum van de bekende tekenaar Rien

Poortvliet (1932-1995) herbergt. Ook de culinaire ervaring in restaurant "De Hooge Heerlykheid" bleek een meevaler.

Klaas Puul nr 2

Na Heiploeg Shelfish is Klaas Puul uit Volendam in Nederland de nummer twee in garnaalverwerking. Noordzeegarnaal mag dan al de belangrijkste grondstof zijn voor het Volendamse familiebedrijf, het zeebanket genereert maar een derde van de omzet. De rest komt van verwerking en verkoop van verse en diepgevroren vis, zeevruchten en geïmporteerde Aziatische rose garnalen, al dan niet verwerkt tot maaltijdcomponenten.

Zowat iedereen kent Volendam, ooit het Mekka van de thuispelsters (thuispellen is sinds 1 juli 1990 verboden) met zijn typische huizenbouw en dito klederdracht. In het Edamse dorpje, enkele maanden geleden nog dramatisch in het nieuws, is Klaas Puul in 1923 gestart. Bijna 80 jaar later is de onderneming een wereldspeler met een omzet van 3,35 miljard frank en filialen in Denemarken, Duitsland, Frankrijk en Marokko.

Klaas Puul, nu geleid door zoon Evert (zie foto), nam twee jaar geleden de Duitse coöperatieve Holsatia met 27 garnaalvissers over, samen met de verwerkingsfaciliteiten in B, sum en Friedrichskoog. Spectaculairder is de pellerij van Klaas Puul Shrimps International in Marokko waar 3.000 pelsters aan de slag zijn. De Volendamse garnaalhandelaar startte in 1992 als eerste een modern pelatelier in de vrijhandelszone van Tanger. Acht maanden later deed Heiploeg hetzelfde in Tétouan, gevolgd door Garnalengroothandel J. Van Belzen uit Arnemuiden die eveneens naar Tanger trok. Wekelijks pendelen op temperatuur gecontroleerde koelwagens met tientallen tonnen garnalen tussen de Marokkaanse havenstad en Nederland. Alle transportkosten ten spijt is dit op basis van Nederlandse efficiëntie de goedkoopste weg om de garnalen gepeld te krijgen. (gw)

SCHEEPSTIMMERWERF

LOWYCK N.V.

VICTORIALAAN 30 OOSTENDE

TEL. 059/ 32 08 21 — FAX: 059 / 80 29 73

E-mail: info@shipyard-lowyck.com

Website: <http://www.shipyard-lowyck.com>

HERSTELLINGEN - INRICHTINGEN

Naar Marokko en terug in een week

KLAAS PUUL VOLENDAM bevoorraadt zich dagelijks vanuit verschillende aanvoerhavens in binnen- en buitenland. De aan boord gekookte en gekoelde zeediertjes moeten dan nog een lange weg afleggen vooraleer ze op het consumentenbord belanden. De grootste zorg wordt besteed aan de hygiëne en het instandhouden van de koudeketen. Quality manager Drs Cees Tuijp en zijn medewerkers stellen alles in het werk om bij de verdere behandeling kwaliteitsverlies tegen te gaan.

DAAROVER BIJ PUUL geen geheimdoenerij. De antwoorden op onze vragen kwamen per fax retour. Met details die andere bedrijven nooit aan de openbaarheid zouden prijsgeven, niettegenstaande alles binnen de wettelijke en Europese normen gebeurt. Eenmaal in de visafslag gaan de garnalen door de sorteermachine met een zeef van 6,5 of 6,8 mm. Het puf gaat eruit. De zeediertjes worden licht geconserveerd door toevoeging van het conserveermiddel benzoïzuur (E210) en zout. Bij aankomst in het bedrijf voert de kwaliteitsdienst *organoleptische* keuringen uit (proeven, ruiken), meet de temperatuur en neemt proefmonsters voor microbiologisch onderzoek. De vangsten van verschillende vaartuigen worden gescheiden gehouden. Enkele uren later gaan de garnalen per koelwagen naar het pelstation in Marokko. De rit en oversteek duurt twee tot drie da-

gen. Vaardige Marokkaanse vrouwenhanden staan in voor het ont-pantseren. Na het spoelen volgt een behandeling met zout, voedingszuur (citroenzuur E330) en conserveermiddelen (benzoïzuur E210 en sorbinezuur E220). Het volledige proces in het pelstation verloopt volgens HACCP-kwaliteitsbewaking onder toezicht van een kwaliteitsfunctionaris. Hygiënisch verpakt gaan de goederen per koeltransport terug richting Volendam. Bij aankomst volgt onmiddellijk een temperatuurcontrole, een organoleptische keuring en microbiologisch onderzoek in de eigen labo's. Pas dan gaan de gepelde garnalen naar de verpakkingsmachines. Het verpakken gebeurt onder beschermende atmosfeer (menschel van stikstof, koolzuur en zuurstof) waardoor een verlengde houdbaarheid optreedt. Een of twee dagen later liggen de garnalen in de rekken van de supermarkt of visdetailist.

Tijdens de hele behandeling worden de garnalen nooit diepgevroren. Dat gebeurt wel in tijden van grote aanvoer (september-oktober). In die periode komt een gedeelte van de aanvoer ongepeld in de frigo's terecht als buffer voor perioden van lage aanvoer. Deze garnaal gaat als diepvries naar Marokko en worden pas daar ontdooid. De verdere behandeling is identiek aan de behandeling van verse garnalen.

Garnaalaanvoer: 4.000 kg per week

Vanaf 19 november tot het einde van het jaar is een afspraak gemaakt tussen de Producentenorganisaties, vissersverenigingen en de garnaalverwerkers om de garnaalaanvoer te verhogen van 3.000 tot maximaal 4.000 kg per week. In de eindejaarsperiode neemt de vraag naar garnaal immers toe.

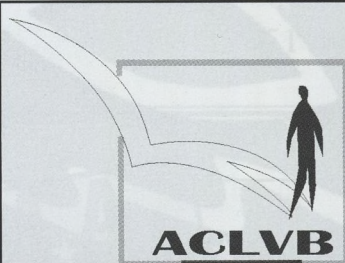
De aanvoer moet ook nog door de 6,5 mm zeef. Het stukstaal mag maximaal 800 bedragen. Partijen die meer garnalen bevatten worden uit de markt genomen en gaan net als de te veel aangevoerde garnalen door de kraker.

Topgarnaaljaar voor Harlingen

Het staat nu al vast dat Visveiling Insula in Harlingen het omzetrekord van 18,7 miljoen gulden van 1999 zal breken. De opbrengst van de garnaalaanvoer ligt nu al boven de 20 miljoen gulden (360 miljoen frank). De rekordopbrengst is enerzijds te danken aan de goede vangsten en anderzijds strijken de garnaalaanvoerders gemiddeld rond de acht gulden (144 fr.) per kilogram.

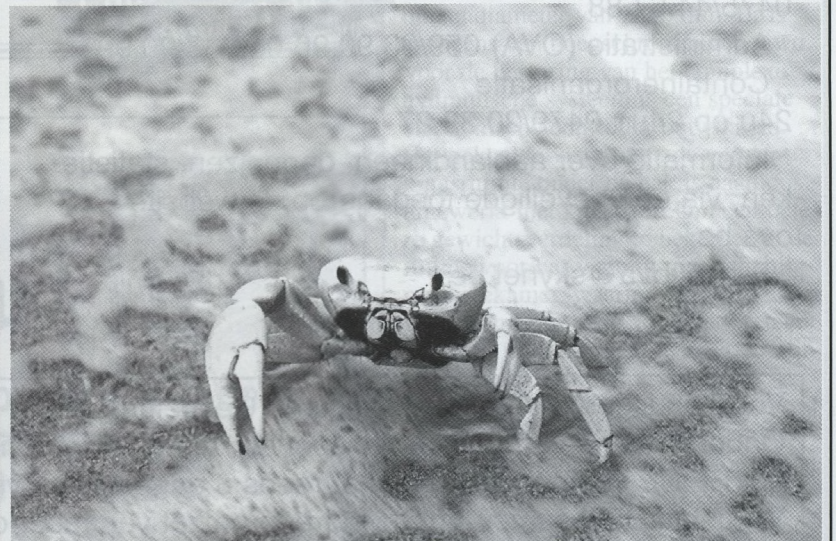
Het eerstvolgende HVB is dat van 1 januari 2002 en dat ligt nog vóór nieuwjaarsdag in uw brievenbus.

W E E K B L A D
TIJDINGEN
Oostendenaar, vraag ernaar bij uw dagbladhandelaar

Knokke
Gemeenteplein 35-37
Tel: 050 632602
Heist
H. Lybaertstraat 1
Tel: 050 511966

DE LIBERALE VAKBOND

WIJ MAKEN ER WERK VAN

ONDERZOEKSRAAD

Dood Lems was ongeval

Op de zitting van 21 november sprak de Onderzoeksraad zich uit over de dood van matroos Christophe Lems aan boord van de Z 185 *Emerald Star*. De feiten gebeurden op 6 oktober 2000 tijdens de visserij op het Bristol Kanaal.

Bij het winden zagen de vissers dat de bakboordkorrestok gebroken was. Daarna werd met behulp van een blok, de galg en een touw gepoogd de gebroken korrestokken uit elkaar te trekken. Door de trekkracht is de blok losgescheurd en kreeg Lems de koord hard in de nek waardoor zijn ruggengraat gebroken werd. Korte tijd nadien overleed de matroos. Uit de verklaringen van de andere bemanningsleden blijkt dat Lems tot drie maal toe aan de gevaarlijke kant van het touw is gaan staan. Zowel Belpaeme, Walraevens als Peter Flitser hebben Lems toegeroepen dat hij zich uit de gevarezone moest houden. Toch is Lems nogmaals gaan kijken hoe het met de werkzaamheden gesteld was, juist op het moment dat de breuk gebeurde. Het touw sloeg in zijn nek, met alle gevolgen van dien. De Raad stelt dan ook vast dat geen der overige opvarenden een fout gemaakt heeft tijdens deze taak. Dat zij, integendeel, alles gedaan hebben om Lems te helpen. (rc)

EUROPA

Landbouwministers oneens

De Europese landbouwministers, op 27 november bijeen in Brussel onder voorzitterschap van minister Annemie Neyts, geraakten niet op een lijn over de Europese visserijpolitiek voor het komende jaar. De Europese Commissie wil het meerjarenplan met een jaar verlengen en vraagt een duidelijk signaal voor de versnelde afbouw van de vloot. Voor

de Commissie moet de verlenging de richting aangeven voor het nieuwe MOP dat pas op 1 januari 2003 ingaat. Volgens EU-landbouwcommissaris Franz Fischler wordt de modernisering te gemakkelijk gesubsidieerd. De meeste lidstaten hebben daar geen oren naar. Een compromistekst vond dan weer geen genade bij de EU-Commissie. Tijdens de volgende ministerraad op 17 en 18 december staat het punt opnieuw op de agenda. Tijdens die bijeenkomst worden ook de toegelaten vangsten voor 2002 vastgelegd.

Failliet

Poissennerie de Laeken SA, rue Marie-Christine 53-55, 1020 Brussel, groothandel in vis en schaaldieren, opgericht op 3 augustus 1994, met jaaromzet van 290 miljoen frank en acht personeelsleden. Failliet verklaard op 6 november 2001.

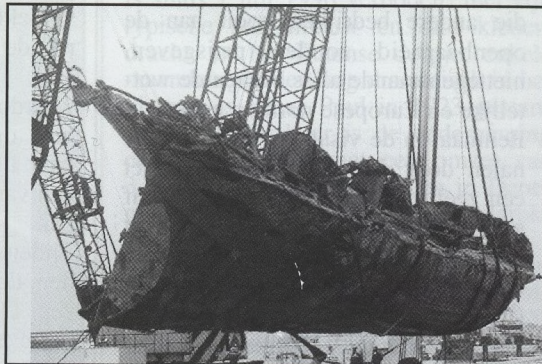
Bart Vansteenkiste laureaat nationale horecawedstrijd

Keukenchef Bart Vansteenkiste van restaurant De Roeschaert uit Houthave-Zuierkerke bereidde het lekkerste en origineelste gerecht met de vis van het jaar, pladijs. De wedstrijd, een initiatief van de VLAM, was aan zijn dertiende uitgave toe. De vakjury selecteerde uit 76 ingestuurde recepten vijf finalisten die op de Horeca Expo in Gent hun bereiding mochten klaar maken. De gebraden pladijsmoot van Bart Vansteenkiste viel best in de smaak. De andere finalisten waren Peter Devos (Lindenhof, Ruiselede), Dimitri Tanghe (Den Gouden Harynck, Brugge), Christian Lehane (Arts et Terroin, Ath) en Olivier Herbaux (L'Orangerie, Nossegem).

Duits vissersvaartuig Prangenhof gelicht

De opruiming van hindelijke scheepswrakken voor onze kust gaat verder. In augustus haalde TV Bergingswerken de O.82 *Mariner* boven. De voorbije week is de *Prangenhof* (36 m.) is een gewezen vissersschip, door de Duisters tijdens de eerste wereldoorlog omgebouwd tot commandoschip en gezonken in november 1918. Het wrak bevond

zich in de positie 51°24 NB/3°18 OL, anderhalve kilometer voor de kust van Zeebrugge. Donderdagmorgen 29 november werd het wrak met de kranen van het werkponton Rambiz van Scaldis op de Cockerillkaai (naast de vroegere Zeevaartschool) gezet. Om alle afvalstoffen tijdens het slopen op te vangen was vooraf een ondoordringbare kuip aangelegd. De resterende wrakken, waaronder de Britse destroyer *Wakeful* en het Libertyschip *Empire Blessing*, komen volgend jaar aan de beurt. (foto gw)

De Oostendse visveiling richt zich voornamelijk naar een kwaliteitsmarkt gekoppeld aan een doorgedreven logistieke ondersteuning.

Via de modernste technieken wordt Uw vis vermarkt.

Wenst U meer informatie, dan kan U ons contacteren.

* Voor laden en lossen: 0494/24.01.21

* Vislossersbond Van Waes 059/32.34.91 of 0475/44.67.88

* Administratie (OVA) 059/33.90.90-059/33.90.99

* Containerorganisatie

24u op 24u : 0479/20.32.27

* Informatie over aanlandingen, dagprijzen, statistieken via een beveiligde toegang op de website ova.be

* E-mail ova@skynet.be

Oostende

Euro Vissershaven

Veilzaal uitgerust met twee klokken. Gekoelde opslag. Moderne sorteerapparatuur. Ondersteuning van de koeltransporten. Vlotte afhandeling na verkoop. Aangesloten op het EFICE verkoopsysteem met reeds 8 aangesloten veilingen, simultaanverkoop met Visafslag URK samen goed voor een omzet van meer dan 383 miljoen Euro (15 miljard Bef). Mogelijkheid tot huren van redersateliers en locaties voor visverwerkende bedrijven.

Padmos in Stellendam werkt serie van acht eurokotters af

IN STELLENDAM ZIJN twee scheepswerven actief die in belangrijke mate voor de visserij werken. Maaskant Shipyard leverde enkele weken geleden nog de OD 1 *Maarten Jacob* af, een groot boomkorvaartuig met thuishaven Ouddorp. Machinefabriek Padmos heeft met de afbouw van de een serie van acht multifunctionele eurokotters de handen vol.

PADMOS LEVERDE BEGIN november de TX 48 *Solea* op, de vijfde van de serie. Van de acht Poolse casco's worden er zes in Stellendam afgebouwd en twee in onderaanneming bij Hoekman in Urk (waarvan reeds een geleverd). Het optuigen van nummer zes, de PH 550 *Admiral Grenville*, is al ver gevorderd. Deze nieuwe serie moderne eurokotters is ontworpen op de tekentafels van Padmos. Een vaartuig van 24 op 6,8 meter (brutotonnage 150 ton, netto 68), uitgerust voor zowel de boomkorvisserij als voor het twinriggen, stelt bijzondere eisen aan de ontwerper. Door het plaatsen van een dubbele nettenrol op

De eurokoter PH 550 *Admiral Grenville* aan de kaai in Stellendam, de zesde multifunctionele Eurokoter in de reeds van acht. (foto gw). Tekening onderaan: het plan van de eurokoter.

het achterdek ontstaat, netten, visboden en klomp inbegrepen, een meergewicht van 12 ton. Toch is het Padmos

gelukt om het schip in overeenstemming te brengen met de internationale stabiliteitseisen.

Ook de nieuwe hydraulisch aangedreven 9-trommellier is binnenshuis bedacht en zeer compact ingebouwd. De trekkraft van de nettenrol op de lege trommel bedraagt 12 ton. In vergelijking met grotere schepen is dat een uitzonderlijk resultaat. Directeur Piet Padmos weet intussen dat de vier vaartuigen die reeds in de vaart zijn het goed doen.

De eurokotters hebben een Mitsubishi-hoofdmotor, aangesloten op een Reinjets-keerkoppeling en een oliegesmeerde schroefas. Voor de schroef werd geselecteerd voor het nieuwe type Superior van Van Voorden in een straalbuis met binnendiameter van 2570 mm. Er is eveneens een boegschroef ingebouwd. Voor de besturing van het complexe hydraulische systeem is een speciale elektronische controller ontwikkeld. Het gekoelde visruim en de verwerkingsruimte onder de bak is naadloos afgewerkt met kunststof. Om een betere gewichtsverdeling te bekomen is de ruimte voor het visruim ingericht als machinekamer, waarin ook de koel- en scherfijsmachine, de compressoren en de pomp voor de vangstverwerker zijn ondergebracht.

Op het dek staat een verwerkingsinstallatie van Wisse-Kramer die in minder dan een dag kan vervangen worden bij overschakeling op de garnaalvisserij. Op dit alles staat natuurlijk een prijs. 55 ton wordt op de kaai verteld of om en bij de 100 miljoen frank. (gw)

N.V. WILLEMS

Recuperatiebedrijf

Oude metalen en containerdienst

Torhoutsesteenweg 543 bus 1, Oostende

Tel (059) 51 44 66

**Container nodig?
Bel 059 / 51 44 66**

**BEMA
doet het!**

**Alle industriële en scheepsherstellingen-
mekaniek en plaatwerk.**

H. Baelskaai 22, 8400 Oostende.

tel./fax: 059 / 33 22 15.

GSM JOHAN (0477) 31 54 15 - GSM LUDO (0477) 33 54 35.

WINDENERGIE

Visserijcommissie verwerpt windturbines in zee

De Provinciale Visserijcommissie heeft bezwaar ingediend tegen de realisatie van het windmolenpark van C-Power voor de kust. C-Power heeft concrete plannen voor de plaatsing van 50 windturbines met een vermogen van twee megawatt op de Wenduine Bank ter hoogte van De Haan en Bredene. Het project zit in het stadium van openbaar onderzoek dat afgesloten werd op 18 november. De vismijncommissie van Nieuwpoort volgt de Provinciale Commissie en spreekt zich eveneens uit tegen de aanleg van deze windmolenparken.

Eerder tekende de West-Vlaamse Visserijcommissie ook al bezwaar aan tegen het gelijkaardige project van Seanergy dat voorziet in evenveel energieopwekkende wentelwieken op de Vlakte van de Raan ter hoogte van Knokke-Heist en Zeebrugge.

De commissie motiveert haar bezwaren op het vermoeden dat de ingediende projecten nog maar een eerste fase vormen in een groter windmolenpark dat zich uitstrekt van de Nederlandse grens tot aan Oostende. In het bezwaarschrift van de commissie wordt ook verwezen naar het verlies van visgronden, de ecologische gevolgen en de veiligheidsproblemen die de projecten veroorzaken.

QUOTA

Gesloten visgronden

Door uitputting van de beschikbare quota is de visserij voor Belgische vaartuigen in enkele visgebieden stopgezet. Vorig jaar werd de visserij deze viszones niet vroegtijdig verboden.

Vanaf 1 november is de visserij gesloten voor: tong in VIIe Westelijk deel Kanaal (quotum: 20 ton, 0,4 % totaal tongquotum); tong in VIIf.g Bristol Kanaal, Zuidkust Ierland (quotum: 681 ton, 14 % totaal tongquotum); schol in VIIf.g (id.) (quotum: 240 ton, 3 % totaal scholquotum) Vanaf 11 november: kabeljauw in VIIa Ierse Zee (quotum: 255 ton, 8 % totaal kabeljauwquotum).

Sinds 15 november geldt voor onze vissers ook een beperking op de visserij op

tong. Vaartuigen tot 221 kW mogen moeten hun tongvangst beperken tot 15 kg tong per uur aanwezigheid in de Ierse Zee. Vaartuigen van meer dan 221 kW moeten het bij 30 kg tong per uur aanwezigheid houden.

Scholquotum Noordzee voor 90 procent benut

Het scholquotum in de Noordzee (Icesgebied II, IV) is voor 90 procent benut. Daarom werd een vangstbeperking ingevoerd vanaf 15 november tot einde van het jaar in de Noordzee en het Schelde-estuarium. Het aanvoergewicht werd teruggebracht tot 500 kg per vaartdag voor vaartuigen tot 221 kW. Grotere vaartuigen moeten hun scholaanvoer beperken tot 1.000 kg per vaartdag.

NEDERLAND

Wärtsilä in Zwolle sluit

Motorenfabrikant Wärtsilä sluit volgend jaar in september de fabriek in Zwolle. Dat is merkwaardig, want het bedrijf had er de jongste jaren miljoenen gulden geïnvesteerd. De nieuwe maatregel kost zeker aan 700 werknemers hun baan. De sluiting zal ook nog eens zware gevolgen hebben voor de talrijke toeleveringsbedrijven. Volgens de directie zijn de ontslagen onvermijdelijk omdat de markt voor dieselmotoren ingestort zou zijn. De vakbonden daarentegen wijzen erop dat er wellicht en andere redenen is. Volgens het FNV zou de recente beursgang van Wärtsilä flink tegenvallen zijn en *'willen ze nu op de rug van de werknemer de aandeelhouders tevreden stellen.'*

FRANKRIJK

Boete van 122.000 euro

Een rechter in Duinkerke heeft een Zeeuwse rederij een boete opgelegd van 800.000 Franse franc (4,9 miljoen frank of 122.000 euro) nadat een vaartuig eerder dit jaar betrappt was in verboden visgebied. De Franse rechtbank moet nog uitspraak doen in enkele gelijkaardige overtredingen van Nederlandse vaartuigen.

RENDABILITEIT

Brandstofprijz daalt

De voorbije maanden is de olieprijs op

de internationale markt fors gedaald. In september werd nog meer dan 29 dollar per vat genoteerd. De voorbije weken zat de prijs onder de 20 dollar. De vraag naar olie daalde flink als gevolg van de verzwakking van de wereldeconomie. Indien de olie-exporterende landen hun productie niet verlagen, is een verdere daling van de olieprijs mogelijk. Deze toestand heeft ook gunstige gevolgen voor de rederijen. De gemiddelde brandstofprijs voor oktober is met 30 procent gedaald tot 0,26 Euro (10,49 fr.) per liter.

PERSONEEL

Yersekse bemanning op BOU.4 Zeevalk

Het Belgische garnaalvaartuig BOU.4 Zeevalk, voorheen O.536 Zeevalk van Albert Desmit uit Oostende, is tegenwoordig bemand door Yersekse vissers. Het vaartuig met bouwjaar 1963 is sinds begin dit jaar eigendom van C.P. Verwijs BVBA uit Boekhoute.

CADEAU

Reder Z.279 schenkt reuzenkreeft aan Sea Life Centre

De bemanning van de Z.279 Ramblers kreeg begin november een kreeft van ongeveer één meter en een gewicht van acht kilogram in het net tijdens de visserij voor de in de 'kreefteput'. Het mannetjesdier werd met de nodig zorgen naar Zeebrugge overgebracht en door reder Frans Bonny geschonken aan het Sea Life Centre in Blankenberge.

NEDERLAND

Ijmuiden sluit aan bij United Fish Auctions

Vanaf 1 januari 2002 werkt de Hollandse Visveiling Ijmuiden samen met de drie UFA-afslagen Stellendam, Colijnsplaat en Scheveningen. De organisatorische samenwerkingen moet een aantal schaalvoordelen bieden. Door koppeling is goed voor een gezamenlijke omzet van circa 112 miljoen euro (4,5 miljard frank). De samenwerking houdt voor de IJmuidse afslag niet onmiddellijk de koppeling aan Pefa.com-afslagennetwerk in. Sinds augustus veilen de drie andere UFA-afslagen met het Pefa.com-systeem.

Start haringseizoen op 28 mei 2002

Volgend jaar zullen de eerste maatjes vanaf woensdag 29 mei beschikbaar zijn. Dat werd in gezamenlijk overleg tussen haringhandelaars, -verwerkers en de reders overeengekomen. Naar jaarlijkse traditie zal de dag voordien de verkoop van het eerste vaatje in Scheveningen plaatsvinden.

CREVITS

import - export - allerlei kettingen en kettingmaten - ankers - herbruikbare materialen - visserijbenodigdheden - rubber bollen en rubber ringen

Zeebruggelaan 137, 8380 Lissewege. Tel.: 050/ 54 48 33
 Boomkorstraat 10, 8380 Zeebrugge. Tel.: 050/ 54 45 85
 H. Baelskaai 18, 8400 Oostende. Tel.: 059/ 32 50 13
 Telefoneren vanuit Nederland:
 09/ 32 50 54 48 33
 Fax 050/ 54 79 11

Raad van bestuur AG Vismijn Oostende samengesteld

Na ruim twee jaar voorbereiding zal het Autonoom Gemeentebedrijf Vismijn Oostende in werking kunnen treden. De gemeenteraad heeft twee weken geleden de samenstelling van de raad van bestuur goedgekeurd. Deze maand volgt de aanstelling van de voorzitter, het directiecomité en de afgevaardigde-bestuurder. Per 2 januari 2002 kan het vismijnbedrijf dan uit de startblokken schieten.

Aan de basis van de nieuwe structuur voor de Oostendse vismijn ligt de audit toegewezen aan en uitgevoerd door Ha-

ma Consult NV, het consultancybureau van Freddy Pollet. Het was toen al min of meer duidelijk dat de vismijn zou omgevormd worden tot een autonoom bedrijf naar het voorbeeld van havenbedrijf. Burgemeester Jean Vandecasteele maakte zijn visie daaromtrent meermaals duidelijk. Al wat met de vismijn te maken heeft moet onder een autonome beheersstructuur komen, los van het stadsbestuur. De doorlichting was in oktober 2000 klaar maar het duurde nog even vooraleer het stadsbestuur de audit vrijgaf.

De oprichting van het vismijnbedrijf heeft uiteindelijk heel wat meer tijd in beslag genomen dan gepland. Intussen zijn de marktverhoudingen ook niet meer dezelfde. In 1999 passeerde nog 28 procent van de nationale visaanvoer langs de Oostendse vismijn. Op basis van de cijfers januari-oktober 2001 is dat aandeel tot rond de twintig procent gedaald. Vandaar ook dat het businessplan ervan uitgaat dat het vismijnbedrijf na vijf jaar nog niet break-even zal draaien en ten vroegste binnen tien jaar winstgevend kan zijn. Precies over het ontbreken van een prognose over de winstkansen is Binnenlandse Zaken gestruikeld, waardoor de behandeling van het dossier in de gemeenteraadzitting van oktober werd afgevoerd. Het kapitaal voor de oprichting van het vismijnbedrijf wordt ter beschikking gesteld door de stad Oostende. Daar tegenover staat dat de stadskas niet langer moet opdraaien voor het jaarlijks verlies van circa 50 miljoen van de vismijn. De modaliteiten voor de kapitaalsoverdracht in de gemeenteraad van december ter sprake.

Raad van bestuur

De Oostends gemeenteraad heeft de samenstelling van de raad van bestuur van het Autonoom Gemeentebedrijf Vismijn Oostende goedgekeurd. De raad telt 18 leden, waaronder 7 (onafhankelijke) deskundigen en 11 gemeenteraadsleden. De wet schrijft voor dat alle fracties moeten vertegenwoordigd zijn in dezelfde verhouding als de

samenstelling van de gemeenteraad. Hierdoor kon de SPA 6 vertegenwoordigers aanduiden terwijl alle andere partijen vrede moesten nemen met één mandaat.

Deskundigen: Freddy Pollet, Varsenare (consultant visserij); Noël Keersebilck, Rumbeke (directeur groentenveiling REO en expert in kwaliteitsbeleid van veilingen); Joël Vandenbroucke, Oostende (voorzitter vereniging van visgroothandel en tweede grootste koper in de veiling); Paul Gerard, Gent (afgevaardigde-bestuurder AG Haven Oostende); Philip Godfroid, Beernem (schipper ter zeevisserij); Jan Dewitte, Dranouter (afgevaardigde-bestuurder van tradingbedrijf NV Imrad, visconsulent gespecialiseerd in vreemde vissoorten en distributie naar grootwarenhuizen in Frankrijk); Mathieu De Vestele, De Haan (afgevaardigde-bestuurder scheepsbouwbedrijf IdP in Oostende).

Vertegenwoordigers van de politieke partijen (gemeenteraadsleden): Jean Vandecasteele (SPA); Yves Miroir (SPA); Nancy Moyaert (SPA); Roland Vandenberghe (SPA); Marijke Verhulst (SPA); Rudy Seldenslach (SPA); Didier Ramoudt (VLD); Johan Verstreken (CD&V); Daniël De Keyser (VB); Will Inghelbrecht (Agalev); Geert Lambert (Spirit).

College van commissarissen: Bart Bronders (SPA); Hilde Veulemans (CD&V); Dirk Van Vlaanderen (Instituut der Bedrijfsrevisoren)
Op 28 december komt de raad van bestuur van het Vismijnbedrijf voor het eerst bijeen. Eerste punt op de agenda is de goedkeuring van de statuten en het businessplan. Vervolgens moet een (vijfkoppig?) directiecomité aangesteld worden, de voorzitter van de raad van bestuur en de afgevaardigde bestuurder. Intussen weten we dat er ook een managementcomité in werking treedt. De leden zijn Marc Bruyer (OVA), Willy Van Waes (concessionaris voor het vislossen en de bennerverhuur), havenkapitein Patrick Vermandel en Freddy Pollet. (gw)

ZEEVISSERS - VISBEWERKERS -
HAVENARBEIDERS - ZEELIEDEN
EN BINNENSCHIPPERS
VOOR AL UW PROBLEMEN
WENDT U TOT DE

Secretaris

ZEEMANSBOND

ABVV

OOSTENDE - VEURNE -
DIKSMUIDE
Jules Peurquaetstraat 27
Oostende

Tel.: 059/55 60 85
Fax: 059/70 51 33

BRUGGE
HEISTSTRAAT 3
Zeebrugge
Tel.: 050/54 47 15
Fax: 050/54 42 53

Vergelijkingen van gemiddelde prijzen in de visveilingen blijft moeilijk

Een wijs gezegde luidt dat men geen appels met citroenen kan vergelijken. Hetzelfde geldt voor de vergelijking van de gemiddelde visprijzen tussen de verschillende visveilingen. Uit bijvoorbeeld een hogere gemiddelde prijs voor de tong te Zeebrugge besluiten dat de aanvoer daar altijd betere prijzen oplevert dan in Oostende of Nieuwpoort is niet correct.

Per soort kunnen er in elke vismijn immers zelf al grote prijsverschillen zijn. Voor de vissoorten die in meerdere klassen opgedeeld zijn (dat is zo voor de meeste soorten) zou de prijs klasse per klasse moeten bekeken worden. Want de aanvoerhouding tussen de verschillende klassen kan per haven sterk verschillen. Visserhavens waar meer

De citaten

'Het zal u opgevallen zijn dat steeds meer mensen zich steeds gemakkelijker een opinie vormen. Maar waar halen ze de informatie waarop die opinie gebaseerd is? Zich een mening vormen is immers een arbeidsintensief proces. Waar vind je de tijd, de plaats, de energie en de mogelijkheden om informatie te vergaren?'

Inge Vervotte
in *De Morgen*.

'Achteraf bekeken viel hier voor de visserijsector weinig te rapen. De sector (Reiderscentrale en Vlaamse Vissersbond zaten naast elkaar op de eerste rij) eist een wettelijk kader en op geen enkel moment werd hierover gesproken alhoewel dit duidelijk een politiek gegeven is.'

Het Informatieblad van de RC over het
Agalevdebat windmolenparken
op 24 oktober te Oostende.

'Werkmensen in Amerika leven werkelijk met de daver op het lijf, ze kunnen nog net overleven, maar er mag hen medisch niets overkomen of ze tuimelen in een schuldenput! Een tandvulling kost hier bij de vijfhonderd dollar, dus wat doen de mensen: ze maken een touwtje aan de klink vast en sleuren die tand eruit, much cheaper, maar je moet die mensen hun gebitten zien als ze zestig zijn!'

Carolyn Chute in *Humo*.

'Het bemanningsprobleem stelde zich nog scherper dan vroeger door het feit dat de leerlingen van de visserij scholen steeds ouder werden voor zij afgestudeerd waren. Niet zelden waren de jongens reeds 18 voor zij konden aanmonsteren. Dit is manifest te oud om te leren varen. De jongens zijn dan het leven aan land gewoon en kunnen zich nog moeilijk aanpassen aan de harde leer- school van het vissersleven. Velen houden het dan ook na een paar maanden voor bekeken. Men stelde vast dat amper 50 procent van de in de visserij scholen afgestudeerde leerlingen in de visserij aan de slag blijft.'

(Uit '2000 jaar Vlaamse Zeevisserij' in de
RC: het gedeelte dat handelt over het eind
van de jaren zeventig.)

'Mijn grondhouding is wantrouwen, en het wordt alleen maar erger.'

Günther Walraff in *Humo*.

'Natuurlijk is en blijft geld een belangrijke factor bij de arbeidsvoorwaarden, maar je moet opvarenden ook kunnen binden en boeien. Daarbinnen spelen zaken als persoonlijke ontwikkelingen en doorgroeimogelijkheden een tenminste even grote rol.'

W. van der Velden in *Visserijnieuws*.

'Komt er volgend jaar "eindelijk" een proefproject groepsbeheer? Wij zijn bijna zeker van niet. (...) Waarschijnlijk is de echte reden dat vanaf volgend jaar de visserij onder Vlaamse bevoegdheid komt en dat waarnemend minister Neyts het de moeite niet meer vond de om de (noodzakelijke) besluiten te tekenen.'

Bart Schiltz in het Informatieblad RC

kleine soorten aangevoerd worden, zullen daardoor ook globaal een kleinere gemiddelde prijs laten noteren, zelfs als die kleine soort in deze vismijn een grotere prijs haalt dan in een andere. Dat komt uiteraard doordat de grotere soorten zwaarder gaan doorwegen in de totstandkoming van het gemiddelde. Bovendien schommelt de prijs voor vis van dezelfde klasse, verkocht op dezelfde dag onder invloed van verschillende factoren. Die zijn de herkomst van de vis (de ene visgrond is de andere niet), reputatie van schip en schipper, volgorde van verkoop en de marktomgeving (veel vis, weinig vis) Nemen we als voorbeeld de Zeebrugge wordt meer tong klasse 1 (gem. prijs 440 fr.) aangevoerd dan in de andere havens. Oostende en Nieuwpoort verwerken aanzienlijk meer tong klasse 5 (gem. prijs respectievelijk 267 en 263 frank). Die verschillen beïnvloeden de gemiddelde prijs per haven, zonder dat er noodzakelijk uit geconcludeerd kan worden dat

de ene haven gotere prijzen maakt dan de andere. Over het hele jaar bekeken was tong in Oostende 333 frank waard en 337 frank in Nieuwpoort en Zeebrugge. In de jaarstatistiek prijkt een gemiddelde tongprijs voor alle havens samen van 336 frank. De gemiddelde prijs voor alle vissoorten bijeen bedroeg vorig jaar voor Oostende 142 frank; Zeebrugge: 144 frank en Nieuwpoort: 131 fr. Daaruit zomaar besluiten dat de aanvoer beter rendeert in Zeebrugge dan in Nieuwpoort is echter onjuist. Naast de aanvoestructuur die in die cijfers verbor- gen zit is er ook nog het onloochenbare feit dat de prijszetting in onze buurlanden, waarbij de Nederlandse markt een determinerende rol speelt, een grote invloed heeft. De elektronische schermverkoop zal de aankopers steeds meer aanzetten tot "shoppen". Op de elektronische veiling kan de groothandel voortdurend prijzen vergelijken. Dat zal op termijn leiden tot een nivelering van de prijzen in alle aanvoerhavens.

Testfase simultaanveilen ingezet

Urkers kopen online in Oostendse vismijn

MOMENTEEL LOOPT DE proeffase voor simultane verkoop (niet te verwarren met het thuiskoopsysteem) tussen Urk en Oostende nog maar in één richting. Enkel de Urker kopers kunnen via de hun elektronische veilklok kooporders in Oostende plaatsen. Deze werkwijze moet leiden tot een betere omzet in Oostende. De eerste simultaanveiling op maandag 19 november wijst al in die richting. Met elf aanvoerders op de markt (schepen en containers) was er alvast meer aanbod dan we de laatste maanden gewoon waren. Het leverde een extra omzet op van twee miljoen frank op. Beide veilingen maken gebruik van het multi-tasking systeem van Visveiling Urk-dochter EFICE (staat voor *Electronic Fish Information Centre Europe*), waarop ook de Nederlandse visafslagen van Breskens, Den Helder, Den Oever, Harlingen en Lauwersoog aangesloten zijn. Sa-

men met Urk vertegenwoordigen ze ongeveer 75 procent van de Nederlandse markt. De koppeling met Oostende is de eerste grensoverschrijdende stap. EFICE-directeur Riekelt Kramer uit Urk onderhandelt nog met Franse en Britse veilingen om toe te treden.

Tijdens de nieuwjaarsreceptie in januari werd deze samenwerking al aangekondigd door OVA-voorzitter Marina Nolle. "Het verbinden van de thuiskoopsystemen van Nieuwpoort en Oostende, het simultaanveilen met IJmuiden, de deelname aan het EFICE-netwerk van Urk, de informatie-uitwisseling met Plymouth en andere Britse en Ierse havens en de veelvuldige contacten met Franse veilingen garanderen een spilfunctie voor Oostende", luidde het toen. Er is een stapje gezet in de richting van de ambitieuze doelstelling. Maar het water naar Nieuwpoort is blijkbaar nog altijd te diep. (gw)

Didier Ramoudt interpelleert Oostendse gemeenteraad

Ramoudt: 'Oostendse visveiling zal nog 5 à 10 jaar moeten wachten op echte meerwaarde'

Gemeenteraadslid-senator Didier Ramoudt heeft in de Oostendse gemeenteraadszitting van 23 november geïnterpelleerd over de teruglopende omzet van de Oostendse vismijn. Alle investeringen van de voorbije jaren ten spijt blijft de destijds grootste vismijn van het land jaar na jaar verder afglijden, stelt de Oostendse politicus. De invoering van het simultaan veilen zal daar op korte termijn niets aan veranderen, luidt zijn besluit.

HIERBIJ DRUKKEN WE de tekst van de interpellatie af. De stellingname is uiteraard volledig voor rekening van oppositieraadslid Ramoudt.

"Begin 1997 werd het plan opgevat om de vismijn van Oostende te moderniseren. Een gezamenlijk investeringsplan werd opgesteld door de volgende partners: de stad Oostende, die zou investeren in de koeling van de vismijn en het veilinggebouw ter beschikking stelt; de Onderlinge Visafslag die zou zorgen voor de nodige hard- en software; de NV Vislossersbond G. Van Waes die de nodige aanpassingen zou uitvoeren om tot een efficiënte verwerking van de aangevoerde vis te komen

Het plan uit '97 was niet alleen innovierend, maar zou in z'n strategie op termijn de markt in België mee gaan bepalen. Analyse van de cijfers spreekt echter voor zich. Op de internationale markt is en blijft de Oostendse visveiling het kleine broertje.

Om de Europese kabeljauwquota niet te overschrijden, moesten de Belgische schepen zoals u weet dit jaar al stilliggen. Door dit kabeljauwherstelplan nam de visaanvoer in maart en april met 44 % af. Uit cijfers van de Dienst Zeevisserij van het ministerie van Middenstand en Landbouw blijkt dat het totale aanbod van onder Belgische vlag gevangen vis verminderde van

1.251 ton tot 700 ton. De gemiddelde visprijs steeg met 28 % of BEF 44 tot bijna BEF 200 per kg. De prijs van de kabeljauw steeg tot BEF 143 per kg (+ 13 %) en die van de schol tot BEF 96 per kg (+ 36 %). Ook de tong boekte een flinke prijsstijging van maar liefst 34 %. De gemiddelde prijs steeg op de visveiling van BEF 315 tot BEF 423 per kg. Bij tarbot en tong waren er gelijkaardige stijgingen tot respectievelijk BEF 578 en BEF 203 per kilo. Ondanks deze prijsstijgingen blijft onze vissershaven het zeer slecht doen.

Geachte Voorzitter, waarde collega's. Ik voeg ter informatie nog wat cijfers toe. De aanvoer van vis in de Zeebrugse haven steeg van 8.576 ton in het jaar 2000 naar 9.501 ton vis dit jaar. Een stijging die te verklaren is door het verlies aan aanvoer in onze vismijn.

In 2000 hadden we nog een aanvoer van 3.474 ton. Deze smelt weg tot amper 2.603, een trieste zaak voor een visveiling die ooit de grootste van het land was.

Deze cijfers bewijzen ook dat de blijvende achteruitgang van onze visveiling los staat van quotabeperking of minder goede visprijzen. De enige reden ligt hem in het feit dat de algemene prijszetting 5 à 10 % lager ligt dan Zeebrugge of Breskens. Dit komt door een te beperkte koopinteresse vanuit de visgroothandel. Wat dan weer wijst op weinig aantrekkelijke voorwaarden om toch naar Oostende te komen.

De gevolgen beperken zich niet tot de visveiling alleen. Diverse toeleveringsbedrijven aan de H. Baelskaai zullen het jaar afsluiten in de rode cijfers. Deze onzekere toestand zit dieper dan u op het eerste zicht zou denken.

Beste collega's, als u de tijd hebt genomen om het gewestplan eens door te nemen dat weet zelfs ons stadsbestuur niet welke richting men uit wil voor de toekomst.

Wil men van Oostende werkelijk weer "de vissershaven" van België maken dan moet men naast een degelijk management via het autonoom gemeentebedrijf "Vismijn Oostende", ook zorgen

voor een infrastructuur die aan de noden van de visindustrie voldoet. Of ziet dit college de visserij louter toeristisch. Met kleine bootjes en de vistrap. Een visie meneer de Burgemeester die door uw partijgenoot en Minister van Toerisme Landuyt is onderschreven. Een Europese vismijn in zijn achtertuin Zeebrugge en het visserijtoerisme in Oostende.

Wat natuurlijk jammer zou zijn voor onze haven die al economisch voor onze streek weinig voorstelt. Wie het verslag leest van de Kamer voor Handel en Nijverheid "transparante duurzaamheid", leest dat wat de privé-investeringen in de haven betreft, de visserij op de tweede plaats komt te staan. Wat natuurlijk ook veel zegt over de privé-investeringen in onze haven.

Ik hoor u al zeggen, meneer de Voorzitter: we gaan binnenkort simultaan veilen waardoor Nederlandse reders naar Oostende komen. Dat is net hetzelfde of een toerist wijsmaken dat je in de winter in Oostende kunt skiën. Voorbeelden, zelfs in ons eigen land wijzen er op dat bij simultaan veilen de schepen blijven waar ze zijn (dus in Nederland) en hun vangst via een op het netwerk aangesloten visveiling aan de man brengen. Dat er daardoor meer vishandelaars naar Oostende zouden komen is een utopie, want de techniek staat zo ver dat men vis koopt zonder ze echt zelf te hebben gezien. Daarnaast is het kwaliteitssysteem in Oostende nog niet waterdicht, zodat dergelijke verkopen pas binnen 5 à 10 jaar echt enige meerwaarde voor de veiling kunnen betekenen. Nederlandse of uitgevlagde schepen zullen enkel naar Oostende komen om te voldoen aan de economische link, en maar een deel van hun vangst hier aanlanden.

De gisteren in de pers geciteerde schepen hebben slechts een kleine hoeveelheid vis in onze visveiling gezet. Niks om de grote ommekeer van onze visveiling te onderlijnen. Ook geen meerwaarde voor onze toelevering of visverwerking, laat staan de prijsstelling van de vis op zich."

N.V. HOSTYIN

De zaak langs de Belgische kust waar de visserij terecht kan voor alle sanitaire en verwarmingsproblemen

Voor een vlugge bediening!

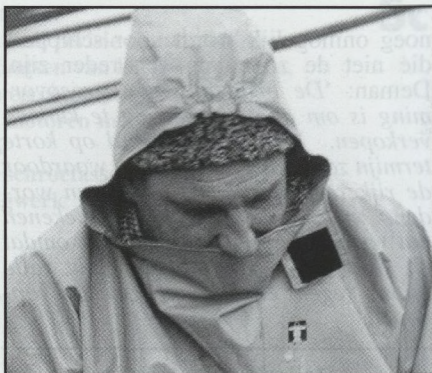
Fortstraat 27, Oostende - Bruggelaan 12, Bredene

Tel.: 059 / 32 31 80 - Fax: 059 / 32 47 28

vorige vakbond was vooral bezig met het verdedigen van de concurrentiepositie van de reders. Ik heb echt wel een andere opvattingen over de werking van een vakbond, maar je loopt daarmee met je kop tegen de muur. Je mag doen wat je wilt, maar er beweegt daar niets. Zo'n secretaris zit stevig in zijn zetel hoor. Zelfs als al de leden tegen de man zouden opstaan, dan nog blijft hij zitten. Er is in de vakbond geen enkele manier om die secretarissen te interpelleren, desgevallend in gebreke te stellen en desnoods af te zetten. Dat zou toch moeten kunnen. Het zijn toch de vissers die de secretaris betalen. En wij doen dat niet om hem de problemen van de reders te laten oplossen. Dus.'

Volgens Franky De Vriendt zijn er twee verschillende werelden in de sector. Je hebt degenen die bovenaan staan, investeringsbeslissingen nemen, vergaderen en vooral 'veel wind verzetten' en je hebt degenen die het echte werk uitvoeren. Die laatsten hebben niets te zeggen, zij moeten wachten tot wanneer er iets van boven naar beneden valt, zij worden als 'lastig' gecatalogeerd; het liefst zou men een sector maken zonder hen. Dat zijn de zeshonderd vissers die vandaag nog in de sector achterblijven. De eersten, degenen die bovenaan staan, dat zijn — 'wellicht bijna evenveel als er vissers zijn' — vergadelaars, reders, politici, onderzoekers, ambtenaren enzovoort. 'Man, dat zijn er veel!'

En de vakbondssecretarissen, staan die dan niet aan de kant van 'hun volk'? 'Wel, dat zou zo moeten zijn, maar wat wil je? Die vergaderen heel de tijd, die gaan met die reders eten en drinken, die rijden met hetzelfde soort auto's, vertellen hetzelfde soort grappen en die spreken op den duur dezelfde taal. Die secretarissen zijn erin geslaagd zich van "het gewone volk" los te werken en nu willen ze daar nog zo weinig mogelijk mee te maken hebben. Het gevolg is dat zij ook niet meer weten hoe het er daar onderaan — in het echte leven — aan toegaat. Maar voor de rest denken ze wel dat ze alles weten.' Als ik hem naar bewijzen vraag voor zo'n boude uitspraak, moet hij niet lang zoeken: 'Bewijzen zijn er genoeg. Naar aanleiding van het nieuwe sociaal statuut werden er opeens wèl syndikale vergaderingen

Franky De Vriendt: in de weer voor de oudere varende vissers.

gepland. Uit die opwelling is veel te leren. Ten eerste deden ze dat omdat Vasco rond die tijd erg veel over zich liet spreken. Daar kregen ze schrik van en de secretarissen riepen de leden bijeen. De vissers wisten echt niet waar ze het hadden. Sommigen geloofden hun ogen niet toen ze de uitnodiging in de bus kregen. Op de vergadering die ACV en ABVV — de twee grootste vakbonden — samen belegden was er dan ook nauwelijks volk aanwezig, want er bestaat daar absoluut geen traditie om de mensen te bevragen. Er was zelfs meer volk op de vergadering van de kleine liberale vakbond. De vissers van de grote vakbonden dachten wellicht dat het een grap was, die uitnodiging.'

Een alternatief

De Vriendt: 'De gevolgen zijn groot. De jongste jaren is er een karrevracht subsidies over de sector uitgestort. Zeg me eens welk bedrag daarvan ten goede gekomen is aan de varende vissers? Is er een project opgezet om oudere vissers aan de bak te helpen? Iemand zou eens moeten kijken wie met dat geld aan een job geholpen werd? Vissers? Nauwelijks! Zeg me eens waarom het Blankenbergse Sealife Centre uit die subsidiepot heeft kunnen graaien? Ik dacht toch dat die subsidies moesten dienen om de vissers aan een alternatief te helpen. Doet Sealife dat? Neen toch. Die helpen zeehondjes, geen vissers. Waarom hebben die vakbondssecretarissen geen plan ontworpen om met dat subsidiegeld iets voor hun achterban te reali-

seren? Weet je het niet? Wel, ik zal het je zeggen. Dat komt omdat ze daar geen tijd voor uitgetrokken hebben. Neen, ze hadden het wellicht te druk om de ministers te informeren over de slechte concurrentieverhouding van de reders.' Heeft De Vriendt dan zelf zo'n alternatief? 'Al verschillende jaren iver ik ervoor dat er een promotieteam gemaakt zou worden. Een team dat jongeren warm maakt voor de visserij. Dat team moet gevormd worden door vissers en niet door de reclameindustrie, onderwijzers of door de ambtenarij. Waarom benadruk ik dat? Wel, zoals je inmiddels wel weet is er inmiddels ook alweer een promotiefilmpje — Zee Kiezen — gemaakt voor het provinciaal Maritiem Instituut. Bedoeling is dat daarmee het land afgereisd wordt en dat er op die manier jongeren warm gemaakt worden voor het beroep. Nu moet je eens goed opletten wie die promotie zal uitvoeren. Zal men daarvoor beroep doen op oudere vissers? Of is het weeral eens een middelste om anderen aan een job te helpen? Sorry hoor, maar dan zal het weeral eens een pak subsidie zijn die NIET aangewend wordt om de vissers vooruit te helpen. Zijn wij dan niet de best geplaatsten om de jongeren uit te leggen wat de voor- en nadelen van het beroep zijn? Daarenboven zou zo'n vissersteam weer eens een kans geven aan ouderen om het, tenminste gedurende enkele maanden per jaar, een beetje kalmer te doen. Elk jaar kunnen op die manier een wisselend achttal vissers eens op adem komen en daarenboven iets doen dat bijzonder nuttig zou zijn voor de sector.' Het is allemaal wel juist wat ik daar hoor, maar een stem in mij zegt me dat De Vriendt een hopeloos gevecht voert. Franky: 'Hopeloos is het niet, maar het is inderdaad alsof je tegen de bierkaai vecht. En als er dan eens een initiatief groeit om de sector te promoten, zoals nu met het project Zee Kiezen, dan moet je eens kijken hoeveel vissers daarbij betrokken worden. Ik zal het je zeggen: géén. Wie zit daar eigenlijk wèl in, in dat team? Wie heeft dat sprookjeachtige filmpje eigenlijk bedacht? Het wordt tijd dat ik eens met de député ga spreken.' (ev)

SKB - Life Saving Equipment nv

Maatschappelijke zetel:
Royerssluiskaai 48
B-2030 Antwerpen
Tel.: 03/ 231 36 48
Fax : 03/ 231 57 65

Afdeling Kust
H. Baelskaai 8A
B-8450 Oostende
Tel.: 059/ 32 28 25
Fax: 059/ 33 01 48

reddingsvesten - reddingsboeien - drijvende toestellen - valschermsignalen - stakellichten - man.o.boordlichten - noodzenders Locat - radio Beacon - reddingsvlotten: RFD, Elliot, Viking, Zodiac, Autoflug, Bombard, Avon, Callegari, Servaux, Mitsubishi, Soniform - nazicht brandblusapparaten.

- ERKEND SERVICESTATION -

VERANTWOORDELIJKE VOOR DE KUST: A. VAN DURME. TEL.: (059) 70 58 79.

Boek over Knokke-Heist

Bij uitgeverij Videographics verscheen het boek 'Knokke-Heist, aspecten van heden en verleden'. Het werd samengesteld door vier auteurs en evenveel fotografen. Initiatiefnemer Dirk Pruijst merkt terecht op dat het een leemte vult, want momenteel is er geen enkel populair werk over Knokke-Heist verkrijgbaar. Opmerkenswaard is ten slotte dat het gedeelte over de visserij geschreven werd door HVB-medewerker Juul De Vocht, ere-directeur van de visserij-school te Heist.

Het boek kost 995,- bef en is verkrijgbaar bij de uitgever Videographics 050/62 43 85.

Experiment groeppvorming weer uitgesteld

In zijn opiniestuk schrijft de editorialist van de Rederscentrale dat er volgend jaar nog geen proefproject voor de groeppvorming komt. Hij wijt een en ander aan de drukke agenda van de federale minister Neyts die daarenboven het visserijpakket binnenkort moet afstaan aan de Vlaamse Dua.

Herinneren we eraan dat Geert Deman destijds in dit blad (HVB VIII/2001, p. 32) meldde dat deze groeppvorming in het regeerakkoord van de Vlaamse regering zou opgenomen zijn. Hij schreef daarover een brief naar Dua waarin hij aanstipte dat dit voor gevolg zal hebben dat het verwerven van een schip nage-

noeg onmogelijk wordt voor schippers die niet de zoon van een reder zijn. Deman: 'De bedoeling van groeppvorming is om quota onderling te kunnen verkopen. Wat gegarandeerd op korte termijn zal leiden naar opbod waardoor de rijkere Rederijen er beter van worden. In Vlaanderen zou dat betekenen dat vooral de uitgevlagde vloot, omdat zij over meer kapitaal beschikt, alle quota tegen enorme prijzen zal opkopen.'

Belgische vis is uitermate gezond

Uit het jaarverslag 2000 van het Instituut voor Veterinaire Keuring blijkt dat de in België aangelande vis vers en gezond is. In Nieuwpoort moest in dat jaar 944 kg vis (0,16% van de aanvoer) afgekeurd worden, in Oostende was dat zelfs slechts 722 kg (0,01%) en in Zeebrugge 16.962 kg of 0,12% van de aanvoer aan de oostkust. Ook de controles op kwik in het zeevoedsel vielen zeer gunstig uit. In geen van de onderzochte gevallen werden gemiddelden genoteerd die boven de toegestane limieten liggen.

Regelmatig overleg Rederscentrale-Vlaamse Vissersbond?

Vroeger meldden we reeds dat er contacten waren geweest tussen de Rederscentrale (RC) en de Vlaamse Vissers-

bond (VVB). Een en ander stond in verband met de geplande windmolenparken voor de Vlaamse kust. RC-man Schiltz achtte het overleg noodzakelijk omdat de enige erkende en de enige niet-erkende producentenorganisatie van de Vlaamse visserij daarin een eenduidig standpunt zouden innemen. Daartoe belegde de RC in juni een vergadering met de kustvissers Luc Bogaert en Rudy Barbaix, beiden van de VVB.

Ook tijdens het koningsbezoek in oktober viel het op dat RC-voorzitter broederlijk aan tafel zal met o.a. VVB-secretaris Liliana Spiegelaere en VVB-schipper Manfred Van Elslande. Dat Schiltz toen het lokaal niet verlaten heeft is veelbetekenend, want nog niet zolang geleden verklaarde de RC-voorzitter nooit aan dezelfde tafel met de VVB te willen zitten. Zelfs de adviesraad van de Vlaamse regering werd om die reden door de RC geboycot.

Inmiddels lijkt de RC van tactiek veranderd te zijn. Dat bleek ook toen Luc Corbisier, directeur van de RC, op een Agalevbijeenkomst over de windmolenparken broederlijk naast Spiegelaere van de VVB ging zitten.

Men bracht ons op de hoogte het overlijden van visser op rust Frans Rammeloo (° Boekhoute, 8 februari 1921). Hij overleed in Blankenberge op 23 november. Op het einde van een lange visserscarrière werd hij reder van de Z.522 'Marathon'. Zelfs als gepensioneerde kon hij het vissersberoep niet laten en bleef hij actief in de sportvisserij. De begrafenis greep plaats op 29 november. Het levensverhaal van Frans Rammeloo werd door Juul De Vocht opgetekend en verscheen in HVB VII/2000 p.18.

Ook werden wij op de hoogte gebracht van het overlijden van Pierre Rys, veilingmeester op rust van de Onderlinge Visafslag. Pierre, echtgenoot van mevrouw Julia Klausung, werd geboren te Oostende op 15 november 1931 en overleed er op 27 november 11. De begrafenis greep plaats op 1 december.

Op 21 oktober overleed visbewater op rust Maurice Bonheure. Hij werd geboren in Twickenham (GB) op 26 maart 1918 en overleed te Oostende op 21 oktober 11. De begrafenis greep plaats op 26 oktober.

PORT SERVICE

Haven 9610 A
Wiedauwkaai 64-B
9000 GENT

Tel.: 09 258 21 81
Fax: 09 258 09 03
H.R.-Gent: 181813
BTW: BE 426.180.485

E-mail.: portservice@busmail.net

Scheepsherstellingen

Droogdokken tot 130 m x 13 m

Straal- en schilderwerken

Schroefassen

Roeren

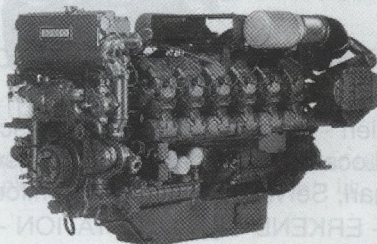
Motorenrevisie

Motoronderdelen en wisselstukken

Invoerder en service in België voor

BAUDOIN

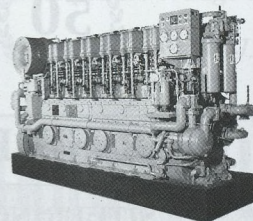
Betrouwbare scheepsdiesels aan scherpe prijzen
Vermogens van 226 tot 900 pk continu

Alle dieselmotoren:
Leveren, plaatsen, revisie en herstelling
Leveren en plaatsen van keerkoppelingen,
waterpompen en compressoren e.a.
Opgieten van motoren met Chockfast
DROOGDOK
Schroeven en schroefassen
Las- en leidingwerk

Scheepsdiesel Service

SDS n.v.

Bureel - werkplaatsen:

Boomkorstraat 7/8 - 8380 Zeebrugge

Tel. 050/ 54 51 78 - Fax 050/ 55 03 67

24 u / 24 u. 0477 / 41 20 93

VAN VOORDEN-PROMAC

VAN VOORDEN GIETERIJ B.V.

Scheepsschroeven
HODI straalbuizen
Industrieel gietwerk
Machinefabriek

VAN VOORDEN REPARATIE B.V.

Schroefreparatie
Occasion schroeven
Zinkanoden
Slijtsloffen

PROMAC B.V.

Stuurmachines, Roeren
Verstelbare schroeven
Boegschroeven
Waterpompen
Scheepskranen

Koel-, vries- en scherfijsinstallaties
Vloeibaar ijs installaties
Waterbehandelingsinstallaties
Reddingsboten

TOP TROCK gepatenteerde kledingsdroogsystemen

**EEN VOORSPRONG IN
KWALITEIT EN TECHNIEK**

VAN VOORDEN-PROMAC

Telefoon 31-(0)418-571200

Fax 31-(0)418-515790

Nieuwjaarscadeau voor straffe gasten

**200 bladzijden
straffe tabak!**

Polemist ter zeevisserij

Flor Vandekerckhove

599,-

14,85 euro

(Verzendingskosten inbegrepen)

Bon uitknippen en opsturen
naar HVB, H. Baelskaai 12/1 te
B-8400 Oostende. Faxen kan
op 059 32 55 59.

Naam & voornaam

straat en nummer

postnummer en gemeente

(Desgevallend) BTW-nummer

Ik betaal nu nog niets, maar wacht tot het boek, samen met de rekening, thuisbezorgd wordt.

Redactie: Guido Walters

HET GEBEURDE

JAAR GELEDEN

SITUERING

De Bedrijfsraden, opgevat als sektoriële adviesraden, werden bij wet van 28 september 1948 opgericht. De oprichting van de *Bedrijfsraad voor de Zeevisserij*, na de naamverandering in 1987 *Bijzondere Raadgevend Commissie voor de Visserij*, mag dan al in het Belgisch Staatsblad van 17-18 december 1951 aangekondigd zijn, hij trad pas in werking in 1958.

Eerste voorzitter was bestendig afgevaardigde *Henri Smisjaert* (1899-1982) uit Oostende, bijgestaan door de secretaris wijlen *Pierre Hovart*, de latere directeur van het Rijksstation voor Zeevisserij in Oostende. Hij werd in 1973 opgevolgd door *Dries Claeys*. Sinds 1 oktober 1985 tot op vandaag is het voorzitterschap in handen van *Manu Desutter*. Als secretaris kwam na *Pierre Hovart*, *Walter Van Roose* die de functie 23 jaar waarnam. De huidige secretaris is *Eddy Jacobs*.

De Bedrijfsraad is een adviesorgaan binnen de *Centrale Raad voor het Bedrijfsleven* die ressorteert onder het Ministerie van Economische Zaken. Een bedrijfsraad heeft als opdracht adviezen te formuleren inzake economische aangelegenheden, hetzij op vraag van de minister of op eigen initiatief.

De bedrijfsraad is paritair samengesteld, voor de helft uit vertegenwoordigers van de werkgevers en voor de andere helft uit werknemers-afgevaardigden. Van patronale kant zetelen de vertegenwoordigers van de reders, van de groot- en kleinhandel en van de visverwerkende

nijverheid. De syndikale vertegenwoordiging omvat afgevaardigden van de christelijke, socialistische en liberale vakbond. De raad telt ook twee gecoöpteerde leden die op basis van hun wetenschappelijk of technische kennis gevraagd zijn.

De bedrijfsraad beschikt over een permanent secretariaat in Oostende. Aanvankelijk in Hui-ze Louise-Marie in de Lange-straat en vanaf 1969 in het stad- huis tot opzegging van het huur- contract in 1997. Sindsdien is het secretariaat ondergebracht in het bestuursgebouw van de vismijn.

In 1986 was er in het kader van de regeringsbesparingen binnen het Sint-Annaplan even sprake van centralisering van de acht bedrijfsraden. Dat betekende de overheveling van de Bedrijfs- raad voor de Zeevisserij naar de Brusselse Maria-Theresiastraat waar ook alle andere sektoriële adviesraden zetelen. Door tus- senkomsten van ondermeer *Manu Desutter* en het stadsbe- stuur werd deze verhuizing voorkomen. (gw)

Huidige samenstelling Bijzondere Raadgevende Commissie Visserij

Voorzitter: Manu Desutter
Werkende leden (tussen haakjes de plaatsvervangende leden):

- Rederscentrale:

De Waegenaere Eric (Corbisier Luc); Hennaert Norbert (Depaep Freddy); Nollet Marina (Schiltz Bart); Pieters Lodewijk (Vantorre Louis)

- Visnijverheid:

De Groote H. (Gerard Paul); Gekiere Roger (De Jonghe G.); Pieters Gilbert (Meersman Joël)

- Visgroothandelaars:

Van Den Broucke Joël (Huyseune Jan)

- Grossiers en invoerders:

Boels Joseph (Van Den Abele Jan)

- Ambulante handel:

Bulté Armand (Vermeesch Dries)

- ABVV:

Dumarey Ginette (Kesteloot Bart); Mau- rau Anaïs (Rys Patrick); Opdelocht Roger (Stadsbader Ann); Vermote Re- naud (Vandersteene Freddy); Victor Ivan (Wittevrongel Annick)

- ACV:

Claes Michel (Hugelier Jef); Degand Alain (Janssens Jan); De Smedt Christ- ine (Serie Daniël); Van Den Bosch Jozef (Vandenbussche Johan)

- ACLVB:

De Muelenaere Donald (De Bock Alex)

- Gecoöpteerd:

Vermandel Patrick (Bekaert Marc); De Clerck Rudy (Maertens Luc)

[Uit "Het Nieuw Visserijblad" van vrijdag 22]

Het Nieuwjaarsgeschen

De Bedrijfsraad voor

Het Staatsblad van 17-18 Decem- ber 1951 vermeldt de oprichting van de Bedrijfsraad voor de Zee- visserij (Koninklijk Besluit van 4 December 1951)

Deze oprichting betekent een over- winning van het Verbond en een prachtige geste van dhr. Segers ten overstaan van de sanering van het bedrijf.

Op 15 Maart 1950 werd door het Verbond een uitvoerige nota aan de Minister van het Verkeer over- gemaakt bevattende het voorstel houdende oprichting van een af- zonderlijke Bedrijfsraad voor de Zeevisserij.

Dit was een stout voorstel, maar het was gesteund op de noodzaak voor onze nijverheid een eigen sa- nerend, onafhankelijk lichaam op te richten. Er was wel voorzien in het kader der publiekrechtelijke organisatie van ons land dat de zeevisserij zou opgenomen worden in een of andere bedrijfsraad van algemeen belang. De belangen van het zeevisserijbedrijf zijn nochtans

zo specifiek dat deze nijverheid een eigen bedrijfsraad van doen heeft om de talrijke vraagstukken op te lossen die zich bijna dage- lijks stellen en vooral om tot de sanering te kunnen overgaan. Dit heeft Minister Segers ten volle begrepen. En ondanks de tegen- werking van bepaalde kringen is het hem, na maandenlange be- sprekingen en inspanningen ge- lukt, als Nieuwjaarsgeschenk voor de reders, een eigen Bedrijfsraad voor de Zeevisserij te bekomen. Deze oprichting betekent in feite een officiële erkenning van de waarde van ons bedrijf. Immers, naast de metaalverwerkende nij- verheid, naast de landbouw, naast het bouwbedrijf, krijgt ook de Zee- visserij in het kader der publiek- rechtelijke organisatie van ons land, haar EIGEN BEDRIJFS- RAAD.

Het heeft moeite gost, het heeft in- spanningen gekost, het heeft tal- rijke besprekingen gekost, zowel voor het Verbond als voor het Ka- binet van de Minister van het Verkeer. Maar de einduitslag is er. Binnen de eerstvolgende weken mag men de administratieve samenstelling verwachten en voor

In deze maandelijksse rubriek, gebaseerd op HVB van 1951 plaatsen we ook telkens advertenties die stammen uit die tijd. De tekst-, taal en zetfouten die u in de tekst aanteft zijn helemaal voor rekening van het journaal van die tijd.

van Minister Segers voor de Zeevisserij

de Zeevisserij is opgericht!

de eerste maanden van 1952 zal dit nuttig organisme zijn werking kunnen beginnen. Nu komt het er op aan de samenstelling van deze raad op zodanige wijze te doen dat het algemeen belang uit deze Raad de beste vruchten moge halen.

Het pionierswerk is beëindigd. Nu volgt de opbouw van een orgaan dat voor de toekomst zijn blijvende betekenis moet verdienen. En hieraan is zowel van regeringszijde, als van de kant der bedrijfsgenoten, de grootste aandacht aan te besteden.

De Bedrijfsraad is niet enkel de voortzetting van het werk van de Hogere Raad voor de Zeevisserij, het is de uitbreiding van de macht van deze Hogere Raad. De Hogere Raad heeft in zijn tijd veel nuttig werk verricht. De Bedrijfsraad zal nog meer werk kunnen verrichten. Het mag niet zijn dat deze instelling, na zoveel moeite verkregen, na enkele tijd verwatert en enkel als formaliteit in de administratieve paperassen verzeild geraakt. De aanstelling van een onpartijdige Voorzitter die het bedrijf kent en meeleeft, de benoeming van een bekwame en actieve secretaris zullen de ruggegraat vormen van de toekomst van de Bedrijfsraad voor de Zeevisserij.

Er bestaan zekere tradities voor het aanstellen van beide functionarissen en er bestaan bepaalde vormen die gewoonlijk geëerb-

digd worden. Het belang van de visserij vraagt echter dat de verschillende partijen niet zullen uitzien naar de kleur noch naar de vriendenkring van de kandidaat, maar naar hun werkkraft, hun bevoegdheid en hun liefde voor het bedrijf. Want liefde moet er vooral zijn, zonder deze wordt geen nijverheid gesteund en noch veel minder GERED. En dit laatste is wat de ZEEVISSERIJ op de eerste plaats vraagt van haar BEDRIJFSRAAD.

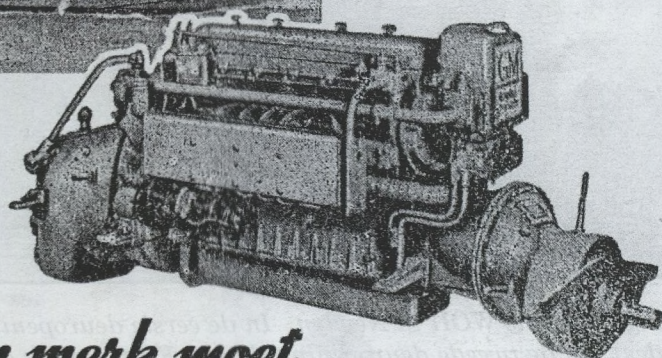
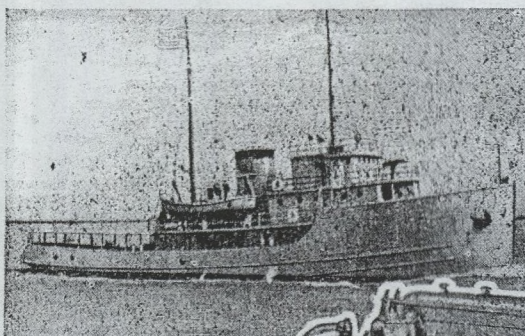
J.H.K.

Werkhuizen ANDRE BRUSSELLE

NIEUWPOORT

Kaai, 20
Tel. 714.92

OOSTENDE
Nieuwpoortsteenweg, 32
Tel. 231.53

Een merk moet een waarborg zijn

In dit geval waarborgt het merk niet alleen een **COMPACTE, BEDRIJFSZEKERE, ZUINIGE DIESEL**, het getuigt tevens van de intensiefste wetenschappelijke arbeid ooit ondernomen in de **GENERAL MOTORS LABORATORIA VOOR TECHNISCH EN WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK**.

Het begon in de tijd, toen Diesels logge, stationnaire machines waren. Toen reeds voorzagen de General Motors technici de mogelijkheden, die deze manier van krachtontwikkeling bood, mits men er in slaagde de hinderlijke omvang en het buitensporig gewicht in gunstigere verhouding te brengen tot de geleverde kracht.

De omvang van de tweetakt Diesel, ontworpen en verwezenlijkt door General Motors, is met 67,39% en het gewicht met 58,40% per apk verminderd, vergeleken bij vroegere Diesel types. Bovendien werd het dubbele vraagstuk van de brandstofinjectie en de verbranding keurig en afdoend opgelost door middel van de "UNIJECTOR", die de hoge-drukpomp en de eigenlijke injector in één orgaan verenigt, en de "UNIFLOW SCAVENGING", het gelijkstroom spoelsysteem. Hierdoor werden brandstofleidingen onder hoge druk overbodig, werd een snelle volledige verbranding bereikt, en een gelijkmatig, rustig lopen van de motor, bij alle toerentallen - verzekerd, om slechts enkele der vele voordelen te noemen.

De vereenvoudigde constructie, de gemakkelijke toegankelijkheid van alle bewegende delen en de mogelijkheid deze onderling te verwisselen, zelfs bij motoren met een verschillend aantal cylinders, dragen er toe bij om de huidige General Motors Diesel te maken tot een stoere, zuinige motor met een hoog rendement, bijzonder geschikt voor alle taken aan boord van een schip: zowel voor de voortstuwing als voor het verwekken van elektrische stroom en als hulpmachine voor gelijk welk ander doel.

ZEVEN WAARBORGEN VOOR SUPERIORITEIT VAN GENERAL MOTORS DIESEL.

Klein volume. Onmiddellijk aanslaan onder alle omstandigheden. Tweetaktsysteem, dus hoger rendement. Gemakkelijke toegankelijkheid van alle bewegende delen. UNIJECTOR, die pomp, injector en verstuiver in één orgaan verenigt. Geen hogedruk brandstofleidingen. Onderling verwisselbare bewegende delen, wat ook het aantal cylinders zij.

Enkelvoudige motoren "Serie 71" van 30 tot 200 pk. Groepen van meerdere motoren "Serie 71" van 220 tot 800 pk. Groepen voor groter vermogen "Serie 268A" in lijn van 200 tot 500 pk en "Serie 278A" in V van 500 tot 1600 pk.

PRODUCT VAN GENERAL MOTORS

Krijgen Vlamingen standbeeld in Newlyn?

Vlamingen tijdens WOII in Newlyn. In de eerste deuropening: moeder Slekke Dobbelaere en dochter Vantorre (Kloddess). In de tweede deuropening: Maria Kluts Savels en Ivonne Braem Dewaele.

De overlijdensberichten die HVB regelmatig publiceert getuigen ervan. Heel wat Vlamingen uit de vissersgemeenschap zijn in Groot-Brittannië geboren. Dat heeft uiteraard alles te maken met het oorlogsgeweld en met de vlucht die vele vissersgezinnen toen per schip ondernamen om eraan te ontkomen.

Een aantal van die Vlaamse vissersgezinnen werden in WOII in Newlyn gehuisvest. De Brit John Jenkin schreef hun geschiedenis.

DE TITEL VAN het boek oogt indrukwekkend: 'A short History of the Port 1939-1945 including the Story of its Belgian Population in these Years.' Het laat er geen twijfel over bestaan: hier wordt het verhaal geschreven van de Vlaamse vissers die op vlucht voor de oorlog een onderkomen kregen in Newlyn. Auteur John Jenkin schat de bijdrage hoog die de Vlamingen toen aan de streek geleverd hebben en hij besluit zijn onderzoekswerk met de woorden

'In Newlyn zijn er veel gedenkplaten voor allerlei personen, verenigingen en gebeurtenissen, maar geen voor de Vlamingen die in de tweede wereldoorlog in Newlyn geschiedenis gemaakt hebben.' Jenkin belooft er iets aan te doen. Als het van die man afhangt dan komt dat gedenkteken er zeker.

Getuigenissen

Het was op de valreep, want de getuigenissen over wat zich in de Vlaamse gemeenschap in Newlyn

afgespeeld heeft, worden schaars. Heel wat informatie die Jenkin bij elkaar bracht komt overigens van Britten die de Vlamingen destijds in Newlyn gekend hebben en die ook na de oorlog contact met hen bleven houden. Maar daarnaast kreeg hij ook veel hulp van Vlaamse vissers uit Heist, Oostende en Nieuwpoort. Zij konden hem ook nog foto's bezorgen die de geschiedenis alleen maar rijker maken.

Twee getuigen van die gebeurtenissen namen contact met ons op. Norbert Bil haalde zijn jeugdherinneringen boven en kon ons ook veel interessante foto's bezorgen. Ook Irene De Paep wist zich nog levendig de gebeurtenissen te herinneren.

Irene De Paep

'Mijn vader, Louis, was schipper op de Z.15 'Blanche-Marguerite'

van de reders Jan en Pieter — Zeilmakers — Demeester. Die dag in 1940 komt Jan bij ons thuis op bezoek. Dat het ernstig is blijkt al uit het feit dat het gesprek op een fluisterende toon gevoerd wordt. Een beetje later stapt heel de familie aan boord van het schip: vader, moeder, André, Romain, Francine en ikzelf.' Aan boord krijgen zij het gezelschap van Blanche en Sylvie, echtgenote en dochter van 'Pier van de zeilmakers' en zij ontmoeten er ook de familie Calcoen (Spekke). Het was een pak volk voor zo'n klein scheepje en het werd evenmin een vakantiereisje. Irene, die toen acht was, herinnert zich dat de kinderen veel schrik hadden

Foto rechts: de gebroeders Utterwulghé, met links van hen Kamiel Bil, vader van Norbert Bil die ons de foto's bezorgde. Foto ondernaam: In de deuropening Maria Kluts Savels, Ivonne. Verder van l. naar r. Ivonne Dewaele en vissersvrouwen uit Oostede en Nieuwpoort. (Wie ze herkent mag het ons laten weten.)

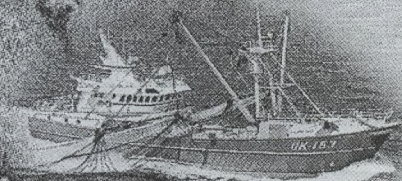
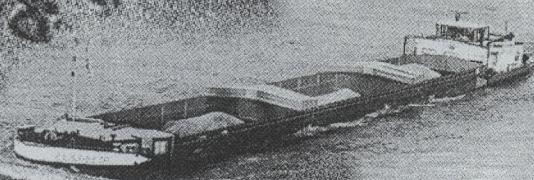
Power for the world

▲ **Scheepvaart**

▲ **Landbouw & Industrie**

▲ **Grondverzet & Transportinstallaties**

▲ **Gasmotoren & Warmtekrachtinstallaties**

Industrie, energievoorziening, landbouw, scheepvaart, vervoer. In onze hoogontwikkelde wereld draait veel om de kracht van diesel- en gasmotoren. De kracht van DEUTZ. DEUTZ motoren worden gekozen om hun grote zuinigheid en hoge betrouwbaarheid. Zo bouwt DEUTZ aan een nieuwe wereld. Betrouwbaar en economisch.

DEUTZ BELGIUM NV

DEUTZ BELGIUM NV.SA

Zwarte weg 1
Haven 343
B-2030 Antwerpen

Tel.: (32) 3.546.02.60
Fax.: (32) 3.546.02.99

voor de dingen die gingen komen. Irene: 'Wij gingen aan wal in Cardiff in Zuid-Wales. Om ons een onderkomen te kunnen geven werd de familie gescheiden. Frans sliep in de bakkerij waar hij ook aan het werk kon, Romain en Francine gingen naar een apart gezin en wij konden terecht bij de familie Steer. Ach en dat viel wonderwel mee, ook al omdat de Steers een dochter hadden met wie ik onmiddellijk vriendschap sloot. Die vriendschap is ook na de oorlog verder blijven bestaan en het is dan ook geen toeval dat ik mijn dochter Sheila genoemd heb, naar mijn Britse vriendin.' Maar een plezierreisje was het uiteraard evenmin. 'Ik herinner me dat wij op de speelplaats van de school in Cardiff beschoten werden door vliegtuigen. Ik herinner me ook nog dat de tenen van Blanche Demeester bevroren. Maar er waren ook mooie momenten: theaterbezoeken, uitspjes met de bus, de kerkdiensten... Minder aangenaam waren dan

weer de verplichte verhuizingen. Je bouwt een relatie op met zo'n gastgezin en dat wordt dan weer verbroken omdat je verder moet.' Eerst ging het naar Brixham, waar Irene en d'r twee broers nabij de haven nog eens onder vuur genomen worden door vijandelijke vliegtuigen en uiteindelijk naar Newlyn waar vader inmiddels al in de visserij terechtgenomen was. Het gezin woont nu in Wherrytown waar ze goed bevriend geraakt met het buurgezin Trannack. Die burens worden door de kinderen al gauw nonkel Frank en tante Olive genoemd. Daarna vinden we de De Paeps weer in de Churchstreet, dicht bij de steengroeven waarbij de kinderen telkens weer aan het oorlogsgeweld herinnerd werden door de (onschuldige) ontploffingen in die steengroeve. Oncomfortabel, dat is wel het minste dat je van de behuizing in Newlyn kon zeggen. 'We waren erdoor geholpen, maar dat is het enige dat ervan gezegd kan worden. Verder was daar

veel plaats voor ratten, vlooiën, muizen... Op een bepaald moment zat ik helemaal onder de puisten. Elke avond moest ik de zinken kuip in, waar ik gewassen werd met een ontsmettingsmiddel. dan werd een laag zalf op al die puisten gelegd en werd ik in repen lakenstof gewikkeld. Als ik naar bed ging, leek ik op een spook.' Voor de rest weten de Belgen zich perfect te integreren. Het onderwijs van Irene wordt verdeeld tussen de Belgische school en de Board school. We vinden haar ook terug in de Sint-Gertrude Convent School, waar ze onder andere hockey leert spelen. In de zomer van 1945 keert het gezin De Paep met de mailboot terug naar België. Irene blijft tot het overlijden van de Britse burens contact houden met oom en tante Trannack.

Norbert Bil

Het verhaal van Bil begint, evenals dat van Irene, in 1940. Moeder fietst het dorp uit. Achteraan zit de vierjarige Norbert. De rit gaat naar Oostende waar de 'Augusta',

Foto vorige bladzijde: Emiel Utterwulge en Kamiel Bil aan boord van de H.49. Foto hierboven: bezoek van de Britse koning Georges VI en koningin Elisabeth aan de Vlaamse vissers in Newlyn. We herkennen Frans Ackx (achter de koningin), de eerste man vóór haar is Leon Utterwulge, naast hem (in de lens kijkend) staat Frans Calcoen en daar nog voor (breed lachend) zien we Kamiel Bil staan.

ook al van 'zeilmakers' Jan en Pierre Demeester. Vader Camile was al aan boord van het toen als bijzonder snel vaarttuig geboekt staande Z 46, met een Humboldt-motor van 100 pk. Samen met nog andere vluchtelingen ging de vaart naar Engeland. Heeft Norbert nog herinneringen aan die overtocht? 'Jazeker. Ik herinner me de beschietingen, vaartuigen die ik aan flarden zie vliegen door bomtreffers en vooral mensen die hulp nodig hadden.' Na enig over en weer geloop wordt de familie herenigd in Farmer's Meadow in Newlyn waar het gezin intrek neemt in een vervallen huisje. Naast hen wonen de grootouders Utterwulghe. Vader kan aan de slag op de H 49 Blauwvoet waar hij Emiel, Albert en Leon Utterwulghe treft en ook Frans Calcoen. 'Op 10 mei 1941 overlijdt vader Utterwulghe in Newlyn. Hij wordt er ook begraven, maar na de oorlog graaft men het lijk op en keert het, zoals beloofd, met de Blauwvoet terug naar Heist.' De jonge Bil krijgt in Newlyn les van het Antwerpse echtpaar

Nadels en in de middag treffen we de jeugd in Penzance waar ze samen met de Engelsen onder-richt worden. 'Die gezamenlijke lessen waren een goeie zaak. Na korte tijd kon je de Engelsen van de Vlamingen niet meer onderscheiden en menig moeder nam haar kind mee naar de winkel omdat die kinderen veel beter ter tale waren dan de ouderen.' Nooit vergeet Bil het bezoek van koning George VI en koningin Elisabeth aan de Vlaamse vissers. Dat gebeurde op de noordpier van Newlyn haven. Ook herinnert hij zich grootmoeder Alice Neyts die eten maakte voor de vissers die daar zonder gezin waren. Het waren eetfestijnen waar de kleine Norbert lekker mocht aan deelnemen. Wie er dan bij Alice kwam eten? 'Ik herinner me nog Theophil De Grootte, Albert Creyf, Sissen Ackx, Pietje De Grootte... En hun straffe verhalen, want de visserij was toen niet alleen gevaarlijk omdat er storm kon opsteken en omdat er schipbreuk kon geleden worden. Je had ook de vijandelijke aanvallen vanop zee en vanuit de lucht. Msschien is het

daar wel datikzelf beslist heb geen visser te worden.' Newlyn was goed voor de Vlaamse vissers, maar het omgekeerde is evenzeer waar. 'Dank zij de Vlaamse aanwezigheid was de voedselvoorziening in orde en de schepen bezorgden werk aan de scheepsherstellingsbedrijven. Je mag evenmin vergeten dat de hui-zen aan de Vlamingen verhuurd werden en dat ook de Britse huis-eingenaars zodoende een graantje meepikten van de Vlaamse tafels.' Auteur John Jenkin is het daar volmondig mee eens. De Vlamingen werkten als de besten, in een minimum van tijd maakten ze zich de taal eigen en de familie-verbondenheid zorgde ervoor dat niemand aan het lot overgelaten werd. Neen, als het van Jenkin afhangt, dan komt dat standbeeld er wis en zeker.

Juul De Vocht

Personen die nog fotomateriaal over die periode hebben, en zij die nog straffe verhalen over de vlucht van de Vlamingen weten te vertellen, kunnen contact opnemen met onze inter-
viewer

Juul De Vocht
050 / 51.25.71.

Scheepsdiesel

RENAUD

BVBA Vantorre - Devinck

Renaud steeds bereikbaar:
GSM
RENAUD 0477 36 25 62

H. Baelskaai 8, 8400 Oostende

Tel.: 059/32 28 75 - Privé: 050/51 48 79 - Fax 059/ 32 56 59

- leidingwerk
- slipwaywerken
- las- en brandwerk
- opspuiten van assen
- kraanverhuur
- schroefassen
- roeras- en bussen, vislieren, pompen en keerkoppelingen
- plaatsen en herstellen van alle dieselmotoren
- meer dan 5000 artikelen in voorraad
- **REVISIEONDERDELEN!**

NIUWJAAR IS NIET ALLEEN EEN KWESTIE VAN EURO'S

Het Visserijblad als nieuwjaarscadeau

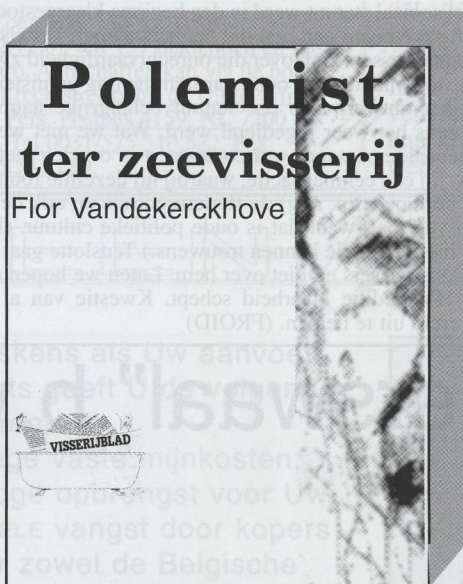
Cadeautjes! Ach, ieder jaar is het weer een kwelling. Wat moeten we nu weer bedenken? Een doos sigaren, een doos pralines, een doos dassen, een doos bloemen, een doos taarten, een doos goede voornemens...

Wat dacht u van **een jaarabonnement op Het Visserijblad**. Het is haast zeker dat er iemand in uw omgeving is die het erg op prijs zou stellen mocht u hem/haar een jaarabonnement op HVB **cadeau** doen: uw echtgenoot bijvoorbeeld, of uw bemanningsleden, de aalmoezenier, een leerling aan het Provinciaal Maritiem Instituut, uw reder of uw scheepsjongen, een zeezot uit de buurt of een zakenrelatie uit het verre binnenland...

Een jaarabonnement op HVB is een LANGWERKEND cadeau. In 2002 krijgt de door u begunstigde 12 maanden lang uw cadeau toegestuurd.

U betaalt voorlopig **niets**. U wacht tot u van ons een factuur toegestuurd krijgt (29,75 euro ofte 1200,- bef voor België. Voor de andere landen, zie colofon op pagina 3).

Op het einde van het jaar (dus vóór 1 januari 2002) gaat het nieuwjaarsnummer van HVB al op de post en nog tijdens de nieuwjaarsdagen kan de persoon die u hieronder als begunstigde aangeduid hebt, genieten van het prachtige geschenk dat zij van u kreeg.

Omdat ook wij het appreciëren dat u iemand HVB cadeau doet, geven ook wij u van de weeromstuit een nieuwjaarscadeau. De schenker van het jaarabonnement krijgt van ons GRATIS het nieuwe boek van Flor Vandekerckhove toegestuurd; een cadeau van 599,- bef (of 14,85 euro)!!!

Bon uitknippen en terugsturen naar HVB, H. Baelskaai 12/1ste verdiep., B-8400 Oostende

Ja, ik schenk een jaarabonnement op HVB aan hieronder vermelde begunstigde

Naam en voornaam:

Straat en huisnummer:

Postnummer en gemeente:

Ik betaal nog niets, maar wacht op de factuur die mij (samen met het *gratis* geschenboek) toegestuurd wordt op onderstaand adres

Naam en voornaam, ev. firmanaam

Straat en huisnummer

Postnummer en gemeente

Desgevallend BTW-nummer

TUSSEN SCHIP & KAAI

TOEN DE KONING in oktober jongstleden op bezoek kwam, konden we spreken van een echte vernieuwing. Daarmee bedoelen we niet zozeer het hoge, uitzonderlijke bezoek op zichzelf, want een koningspaar ontvang je toch niet elke week. Maar de vernieuwing was uitgesproken te vinden in de organisatie van het hele gebeuren. Het waren niet de traditionele gesprekspartners, zoals vakbondssecretarissen of allerhande voorzitters van comités en organisaties die Albert en Paola mochten te woord staan. Men opteerde, tegen het gevestigde stramien in, voor de gewone mensen. Enkele reders, een paar schippers, lichtmatrozen, de kustvisserij... We zijn het helemaal niet gewoon. De enige oude rotten van de partij waren de voorzitter van de Rederscentrale (maar die zit zodanig overal met zijn lange tentakels ingenesteld dat hij moeilijk omzeild kan worden) en uiteraard reder Willy Versluys, die zijn nieuwste schip voor het koninklijk bezoek openstelde. Wat de nodige ergernis opwekte bij enkele vakbondssecretarissen. Want die, erg gekwetst omdat ze van het gebeuren uitgesloten werden, bleven koud en warm dat het sociaal statuut van de visser *hùn* verdienste is, en dus niet door een reder aan de koning uitgelegd moest worden.

Maar we weten allemaal dat de koning de visserijproblemen niet kan oplossen, en dat is ook zijn taak niet. Toch zal zijn luisterend oor, en de aanwezigheid van onze per 1 januari nieuwe minister van visserij Vera Dua, een aantal vissers het gevoel gegeven hebben dat onze noodlijdende sector niet totaal in het vergeethoekje geraakt. Voor minister Dua, die overstelt zit met de ecologische en andere problemen die afvalverbranding, mest, kippen, schapen, koeien en varkens met zich meebrengen, zijn onze problemen uiteraard een hele bijkomende boterham. Maar ze is goed begonnen, door zich vakkundig te laten bijstaan. De visserij zal op haar kabinet vertegenwoordigd worden door een oude bekende, die reeds een aardig aantal jaartjes ervaring (goede én slechte) in ons wereldje kan presenteren. En dat is Miet Verhamme. Je kan je de wrevol voorstellen die bij sommige koppensnellers de kop opsteekt. Met het ter ziele gaan van het Vlaams Visserij Informatiecentrum dachten allerlei enge mannetjes dat daarmee ook de coördinatrice van dat centrum weggekieteld was. Haar *rechtdoorzee* aanpak werd namelijk niet door iedereen gesmaakt. Blijkt nu dat onze sectorvertegenwoordigers hun soms duistere wegen nog scherper bewaakt zullen zien dan voorheen, niet meer vanuit één of ander noodlijdend centrum dat

maar nauwelijks in staat bleek zijn werknemers uit te betalen, maar rechtstreeks vanaf de ministeriële kabinetten. We zijn benieuwd hoe de dubbeltjes verder rollen! Vinden we het verder erg jammer dat de quotaverdeling voor volgend jaar nog steeds via Annemie Neyts (VLD) op poten gezet wordt, terwijl die dame toch van weinig interesse voor de sector getuigde. Haar regionale collega zal hopelijk niet te veel brokken te lijmen krijgen, want per 1 januari wordt de bevoegdheid voor visserij overgedragen, daarbij inbegrepen enkele voldongen feiten zoals onder meer de quotaverdeling. Voor ons vissers zal het hoe dan ook weer gissen blijven tot op het laatste ogenblik, wat het komende jaar zal brengen. We zouden wel eens een eigen en vooral een andere mening kunnen hebben over de besluitvorming voor 2002. Hopelijk krijgen we voortaan ook op dat vlak een nieuwe teneur, en wordt onder de regionale vleugels eens aandachtig geluisterd naar de stem van de kleine man, zeg maar *de varende visser*. Een bijdrage vanuit de praktijk gezien kan de besluitvorming enkel ten goede komen, zowel op ecologisch, economisch als op sociaal vlak.

Op dat sociaal vlak zitten er ook wat *snakes in the grass*. Immers, het gerucht doet de ronde als zou toprebel Geert Deman zinnens zijn om het lang besproken en druk overlegde sociaal statuut voor de zeevisser, dat onlangs door enkele streekparlementairen als wetsvoorstel ingediend werd, te boycotten. Hij zou dat doen via een vraag tot tussenkomst bij de Raad van State, omdat bepaalde punten in de ontwerp tekst voor hem niet kunnen. Persoonlijk hebben we de man niet om uitleg gevraagd. Meestal geeft hij die de facto zelf wel, vroeg of laat. Maar we stellen ons toch vragen. Want het sociaal statuut werd in den beginne klaargestoomd zonder enige mening te vragen aan hen die het aanbelangt. De vissers dus. Pas nadat een aantal vissers zich over die onrechtvaardigheid zwaar ging beklagen bij de vakbonden werd ook naar hun mening geluisterd. In die mate zelfs dat het ontwerp van dat statuut belangrijke aanpassingen onderging, alvorens het weer ingediend werd. Wat we niet weten is of Geert Deman bepaalde passages wel contesteert in overleg met varende vissers. Of voert hij een éénmansactie, waarbij hij dezelfde fouten maakt als destijds (en vermoedelijk nog) de Rederscentrale en ook de vakbonden? We hopen van niet, want dat is oude politieke cultuur. (De enige politiek die wij hier in België kennen trouwens.) Tenslotte gaat het sociaal statuut over ons, vissers en niet over hem. Laten we hopen dat hij in onze volgende HVB-editie klaarheid scheidt. Kwestie van al die rare geruchten de wereld uit te helpen. (FROID)

Scheepswerf "Reimerswaal" b.v.

Scheepswerf
"Reimerswaal" b.v.

Kaai 1, 4417 ES,

Postbus 15, 4417 ZG

Hansweert Nederland

Tel.: + 0031- 113-383021

Fax: + 0031 113-383421

Kustvaart, visserij en binnenvaart

Voor nieuwbouw, reparaties

en verbouwingen

2 dokken

1 x 110 x 14,80 x 5,50

1 x 81 x 14,80 x 5,50

Dikke Zoen voor Moeke

'Dikke Zoen voor Moeke, Brieven van een soldaat in Indië (1949-1950)', een boek samengesteld door journalist Paul van der Put, werd onlangs uitgegeven door Uitgeversmaatschappij Hameland Pers. Met een rijkdom aan brieven- en dagboekfragmenten, foto's en tekeningen vormt het boek een uniek verslag van soldaat Alex Roelofs tijdens zijn tropentijd.

De negentienjarige Roelofs vertrok in februari 1949 als dienstplichtig soldaat naar Indië. In de twintig maanden die hij er doorbracht, stuurde hij honderden brieven aan familie en vrienden in Nederland. Tijdens zijn verblijf in Indië overleed zijn vader. Na dit bericht sloot hij al zijn brieven naar huis af met 'en een dikke zoen voor Moeke'.

De correspondentie vormt een portret van Nederlands-Indië eind jaren veertig, begin vijftig en is daardoor een bouwsteen voor de sociale geschiedenis van Nederlands-Indië.

'Dikke Zoen voor Moeke' (ISBN 90.70812.12.6), telt 157 bladzijden en kost 15,95 Euro. Aanschaffen kan via de boekhandel of rechtstreeks bij de Uitgeverij Walburg Pers, Postbus 4159, NL 7200 bd Zutphen. Tel 0031/575.510.522, Fax 0031/575.542.289.

BOEKBE SPREKINGEN

Frank Neyts

Nederlandse scheepsbouwers

Bij de Uitgeverij De Alk in Alkmaar verscheen onlangs het bijzonder interessante werk 'Koninklijke Niestern Sander, 100 jaar scheepsbouw aan Delf en Zijl'.

In 1901 vestigde de uit Hoogezand afkomstige scheepsbouwer Berend Niestern zich in Delfzijl. Zo'n vijftientwintig jaar later staken de broers Gerhardus en Jacob Sander de hoofden bijeen en richtten eveneens een bescheiden werfje op aan het Damsterdiep.

Na de Tweede Wereldoorlog begon scheepsbouwer Arie Oosten in het landelijke Wirdum met de bouw van kustvaarders. Schaalvergroting leidde ertoe dat de werf later als scheepswerf 'Appingedam' in Appingedam werd voortgezet.

In de jaren zeventig bundelden de werven Niestern, Appingedam en Sander hun krachten. De nieuwe bedrijfsnaam werd 'Niestern Sander'.

Auteur Hans Beukema brengt niet alleen de historie van de werf in woord en beeld, maar schetst ook de betekenis van de individuele werknemers. Tal van wetenswaardigheden en vaak vermakelijke anekdotes geven een veelzijdig beeld van de werf en van de mensen die er werkten en werken.

Koninklijke Niestern Sander, 100 jaar scheepsbouw aan Delf en Zijl' (ISBN 90-6013-132-0) telt 208 pagina's en is prachtig geïllustreerd en uitgegeven. Aanschaffen kan via de boekhandel tegen 70,50 gulden of rechtstreeks bij de Uitgeverij De Alk BV, Postbus 9006, 1800 GA Alkmaar, E-mail: info@alk.nl.

De Lusitania

Het verhaal van de 'Lusitania' blijft een van de meest merkwaardige in de analen van de maritieme geschiedenis. State-of-the-art bij het in de vaart brengen, was het schip de allereerste expressliner om met stoomturbines te worden uitgerust, en liet hierdoor in snelheid alle rivalen achter zich. Met de Lusitania herstelden de Britten hun suprematie op de Noord-Atlantische route. Het schip werd een commercieel succes en was al vlug razend populair bij de reizigers.

EEN ALTERNATIEF

Breskens als Uw aanvoerplaats geeft U de volgende voordelen:

- * Lage vaste mijnkosten;
- * Hoge opbrengst voor Uw GEHELE vangst door kopers voor zowel de Belgische versmarkt als de Nederlandse vers- en fileermarkt;
- * Zeer hoge servicegraad
- * Vervoer vanuit elke aanvoerhaven;
- * Dagelijkse visverkoop;
- * Groot lokaal handelarenbestand, zowel groot- als kleinhandel.

Probeer u het eens en u zult versteld staan van Uw meeropbrengst

ZEEUWSE VISVEILING BRESKENS NV

KAAL 1, 4511 RC BRESKENS tel: (+31) 117 3 81 634, fax: (+31) 117 382 303

E-mail: zeeuwse-vis@zeelandnet.nl

F. Lokense privé tel (+31) 117 38 0685 of (+31) 651 314 190

Het tot zinken brengen van het schip in amper achttien minuten in mei 1915 door een Duitse duikboot, met een tol aan mensenlevens dat dat van de ramp met de *Titanic* evenaarde, was op dat moment de meest barbaarse aanval door de Duitsers op een burgerdoel.

Vanaf de eerste dag na de ramp bleef het schip verbonden met tal van legendes, inclusief een samenzweringstheorie, waarvan er heel wat in de Duitse propagandamachine hun oorsprong vonden. Het nieuwste boek ontrafelt deze mythes en legendes en laat een duidelijk beeld van een afschuwelijk maritiem drama, met botsingen tussen drie grootmachten, het verhaal van potentaten en presidenten, ambassadeurs, ministers van staat, bankiers, scheepvaartmagnaten, spionnen, en last-but-not-least, kapitein William Turner, die zichzelf moest verdedigen tegen beschuldigingen van onbekwaamheid en moest vechten om zijn reputatie te verdedigen. Het verhaal van de *Lusitania* blijft boeien, dus zeker geen overbodig boek.

'Lusitania: Saga and Mythe' (ISBN 186176-1708) telt 308 pagina's en kost €20. Het werd uitgegeven bij Chatham Publishing, Duckworth, 61 Frith Street, London W1V 5TA, Tel 0044/171.434.42.42, Fax 0044/171.434.44.20. Aanschaffen kan via de boekhandel, of rechtstreeks bij de uitgeverij.

Met de Gelderland naar Oost-Indië

Begin november verscheen bij Uitgeversmaatschappij Walburg Pers het honderdste deel in de Werken van de Linschoten-Vereeniging. Dit rijk geïllustreerde boek heeft de titel *Dodo's en Galjoenen, De reis van het schip Gelderland naar Oost-Indië, 1601-1603* meegekregen. Auteur is de VOC-historicus Perry Moree, voorzitter van de vereniging. Het boek bevat het scheepsjournaal van de 'Gelderland', het admiraalsschip van Wolfert Harmenz. Vele unieke schetsen en tekeningen van nog voorkomende en uitgestorven diersoorten luisteren het boek op.

Kort voor de oprichting van de Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC) in 1602 werd in Amsterdam de tot dan toe grootste expeditie van de Nederlanders naar Azië uitgerust. De vloot van in totaal dertien schepen bestond uit twee eskaders, genoemd naar hun uiteindelijke bestemmingen. Deze Atjehse en de Molukse vloeten stonden onder bevel van de admirals Jacob van Heemskerck en Wolfert Harmenz.

Het journaal, bestaande uit twee perkamenten banden, is uniek omdat het een honderdtal kwalitatief hoogstaande en tijdens de reis gemaakte schetsen en tekeningen van kustverkenningen, porselein en dieren bevat. Naast zeeschildpadden, vliegende vissen, koningsmak-

relen en zwaardvissen tekende de kunstenaar van de *Gelderland* op het eiland Mauritius in 1601 een reeks inmiddels uitgestorven vogels: de rode ral, de Indische raaf, de blauwe duif en de dodo. Deze laatstgenoemde loopvogel, door de bemanningsleden ook wel walgvogel of kernisgans genoemd, is thans het nationale symbool van de republiek Mauritius. Door de zorgvuldige wijze waarop de dodo en de andere dieren zijn getekend, ontstijgt het journaal het niveau van een gewoon Nederlands scheepsjournaal en wordt het een natuurhistorische bron van onschatbare waarde. Alle honderd tekeningen, waarvan een aantal in kleur, zijn het uitgebrachte boek opgenomen.

'Dodo's en Galjoenen. De reis van het schip Gelderland naar Oost-Indië, 1601-1603' (ISBN 90-5730-171-7) werd een prachtig boek. Het telt 352 pagina's en kost 34,95 Euro.

Bestellen kan via de boekhandel, of bij de Uitgeversmaatschappij Walburg Pers, Postbus 4159, 7200 BD Zutphen, Tel. (+31) (0) 575.510522 of Fax (+31) (0) 575.542289.

Het recht op zee

'Principles of Maritime Law', een uitgave van Informa Professional en samengesteld door Christopher Hill en Susan Hodges, behandelt, analyseert en commentarieert de meest recente ontwikkelingen op het vlak van de maritieme

BVBA

LEKENS H.

- * Mazout voor verwarming
- * Gasoil en marine fuels
- * Oliën en vetten
- * Alle petroleumprodukten

Bvba LEKENS H.
BIJ WIE KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN SAMENGAAN!
Peraltastraat 7 - 8000 Brugge
Tel.: 050/32 13 31 - Fax: 050/32 12 98

me wetgeving, met speciale aandacht voor de rechtspraak.

Volledig up-to-date bevat het boek belangrijke case studies en een hedendaagse stand van zaken van internationale conventies, inclusief berging (LOF 2000 en SCOPIC).

Speciale aandacht gaat naar nieuwe ontwikkelingen, en de gevolgen ervan op juridisch vlak. Zo denken we aan de scheepsrampen van de 'Braer' en de 'Erika', maar ook de pas in maart van 2001 goedgekeurde *Bunker Pollution Convention* wordt uitvoerig besproken. Zonder een volledige opsommingen te willen geven behandelt het boek verder ook het retentierecht en de volgorde van rang, scheepshypotheeken, eigendom en registratie, scheepsbouwcontracten, verkoop van een schip, aanvaringen en de beperking van de verantwoordelijkheid in de scheepsvaart.

'Principles of Maritime Law' (ISBN 1-85978-998-6), een hardback van 689 pagina's, zal nuttig zijn voor ieder die in de scheepvaart werkzaam is, of die er als student of geïnteresseerde meer over wil weten. Kostprijs £75.
Bestellen kan via de boekhandel of bij de uitgever, Informa Professional, 69-77 Paul Street, London EC2A 4LQ, UK.
Tel +44(0)20.7553.1000.
Fax +44(0)20.7553.1106.

Scheepshypotheeken

Met *The Law of Ship Mortgages* heeft de uitgeverij Informa Professional het enige beschikbare boek uitgegeven dat volledig gedetailleerd en up-to-date de Britse wetgeving betreffende scheepshypotheeken beschrijft.

Het boek biedt een diepgaande bespreking van 'topics' zoals scheepseigendom, registratie, de verschillende types hypotheeken. De rechten en de plichten van zowel de scheepseigenaar als de hypotheekhouder komen grondig aan bod. Andere besproken onderwerpen zijn verzekeringen, moeilijkheden gerezen als gevolg van een probleem bij de eigenaar, dwangmaatregelen ter beschikking van de hypotheekhouder, insolventie, en gerechtelijke tegenstrijdigheden.

Het boek werd samengesteld door twee eminente specialisten ter zake, Graeme Bowtle en Kevin McGuinness.

Het 399 pagina's tellende boek blinkt uit door de klare en grondige bespreking van dit toch wel weinig eenvoudige onderwerp.

'The Law of Ship Mortgages' (ISBN 1-85978-997-8) kost £175 en blijkt een onmisbaar boek in het licht van de groeiende risico's voor financiële instellingen als het om leningen gaat.
Bestellen kan via de boekhandel of bij Informa Professional, 69-77 Paul Street, London EC2A 4LQ, UK. Tel +44(0)20.7553.1000, Fax +44(0)20.7553.1106.

Zwarte vis: zware straf

De correctionele rechtbank in Brugge heeft een E.B. uit Bredene bij verstek veroordeeld tot drie maanden voorwaardelijke gevangenisstraf en een boete van 200.000 frank. De man werd op 14 januari betrappt voor illegale verkoop van vis in de Oostendse vismijn. Omdat de man al eerder voor gelijkaardige feiten werd veroordeeld heeft de rechter een zware straf uitgesproken.

In een andere fraudezaak veroordeelde de rechtbank F.V.L. uit Oostkamp en vishandelaar J.D. uit Zeebrugge tot een boete van 100.000 frank of een gevangenisstraf van drie maanden voor het illegaal verhandelen van vis. Het duo werd in de nacht van 29 op 30 oktober vorig jaar betrappt door de controleur van het ministerie van Landbouw bij het transport van een lading vis die aan de veiling was onttrokken.

300.000 frank boete voor te kleine netmazen

De visserij-inspectie betrapt op 14

februari de Oostendse visser M.D. tijdens het vissen met netten waarvan de maaswijdte het wettelijk minimum niet haalde. Bij verstek werd hij voor de correctionele rechtbank in Brugge veroordeeld tot een boete van 300.000 frank, waarvan 60.000 frank effectief en verbeurdverklaring van het illegale vistuig.

Voortvluchtige Nederlander ontloopt boete niet

De Nederlandse schipper J.V.B. van de VLI.7 Eben Haezer reageerde op 16 januari niet op de bevelen van de visserij-inspecteur aan boord van de Valcke. De controleur geraakte met een Zodiac toch bij het schip en zag dat de netten werden gekapt. Uiteindelijk gaf de schipper toch gevolg aan de radio-oproep en stopte. De schipper bekende dat hij met ondermaatse maaswijdte viste binnen de territoriale wateren. De correctionele rechtbank in Brugge veroordeelde de Nederlander tot twee maanden voorwaardelijke celstraf en een boete van 100.000 frank.

Gevist met ons internet

Onze webmaster heeft enkele maanden verstek laten gaan, maar vandaag is hij weer helemaal van de partij met een aantal e-mailadressen waaraan onze lezers desgevallend iets kunnen hebben. Lezers die interessante links hebben, kunnen die overigens altijd laten kennen aan: dirk.callebaut1@pandora.be.

- 1) <http://www.vis.vlam.be/about/index.html> (VIS + CULINAIR)
- 2) http://europa.eu.int/comm/dgs/fisheries/index_nl.htm (EUROPESE COMMISSIE VISSERIJ - Directoraat-Generaal Visserij)
- 3) http://www.mumm.ac.be/docs_en/intro.html (NOORDZEE MATHEMATISCH MODEL)
- 4) <http://www.waterland.net/dnz/index.htm> Directie Noordzee NEDERLAND (MILIEU, SCHEEPVAART, VISSERIJ, VEILIGHEID)
- 5) <http://users.pandora.be/bestlinks/> (Inclusief WEER (klik links op "weer") : METEO, SATELLIET, VOORSPELLINGEN, WAARNEMINGEN, WEBCAMS / BELGIË)
- 6) <http://www.mil.be/marine/nl/sharp.htm> (BELGISCHE MARINE - MILITAIR)
- 7) <http://www.conservare.be/vvia/Visserijmuseum.htm> (VISSERIJMUSEUM OOSTDUINKERKE)
- 8) <http://www.portfocus.com/indexnl.html> (HAVENS WERELDWIJD INCL. BELGIË (E.) + LINKS [WEER, ETC.])
- 9) <http://www.verhoef-alu.nl/> (ALUMINIUM SCHEEPSBOUW, TOEBEHOREN EN BOVENBOUW SCHEPEN NEDERLAND-AALSMEER)
- 10) <http://pmi-westvlaanderen.be/> (P.M.I VISSERIJONDERWIJS)
- 11) <http://www.cmlag.fgov.be/dg2/nl/Zeevisserij/sector/jvis3.htm> (AANVOER EN BESOMMING ANNO 2000)

ALLERLEI

- 12) http://www.footbel.com/content/red_devils/index_nl.asp (VOETBAL : DE RODE DUIVELS / BELGIË)
- 13) <http://www.crazy.nl/> [HUMOR (E)]
- 14) http://www.diplobel.org/default_nl.htm (MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN / BELGIË)
- 15) <http://www.dekamer.be/nl.html> (FEDERAAL PARLEMENT VAN BELGIË)
- 16) <http://drug.start.be/> (INFO OVER VERSCHILLENDE DRUGS, LEGAAL OF NIET, EN VERSLAVING. TIENTALLEN LINKS.)
- 17) www.oostende.be <<http://www.oostende.be>> en www.oostende.net <<http://www.oostende.net>> (OOSTENDE)
- 18) <http://www.deruyter.org/geschiedenis.html> (KAPER DERUYTER !)
- 19) <http://www.xs4all.nl/~terrains/me-bart.html> (KAPER JEAN BART)
- 20) <http://reizenenverkeer.clickx.be/public/flanderscoast/> (VLAAMSE KUST)
- 21) <http://www.geocities.com/~worldwar1/default.html> [NASLEEP WERELDOORLOG I (E & NL.)]

In 2002 is het eindelijk zover. Het volledige pakket visserijbevoegdheden verhuist dan van de federale naar de Vlaamse regering: een kleine politieke aardverschuiving! Daarbij rijst de vraag of deze politieke ommekeer ook gevolgen voor de visserij zal hebben.

Primaat van de politiek, ethisch ondernemen en duurzame economie (I)

Winst maken in de toekomst

Wat de ondernemende reder moet weten om de weg naar de subsidies van de toekomst te vinden

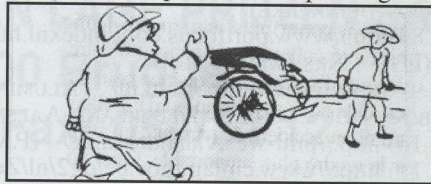
DE VLAAMSE REGERING is een jonge — en bijgevolg een dynamische — instelling. Met de nieuwe fase van de staatshervorming krijgt ze daarenboven een pak geld en macht toegeschoven waarmee ze dat dynamisme in daden kan omzetten. Het leidt dan ook geen twijfel dat de jonge, ambitieuze excellenties hun stempel zullen willen drukken op de gang van zaken in het land (en dus ook op de visserij).

EEN EN ANDER blijkt al uit het soort slogans dat daar op die kabinetten graag gebruikt wordt. Men heeft het er bijvoorbeeld nogal veel over 'het *primaat van de politiek*'. Dat is geen klein bier, dat is een vlag die een ambitieuze lading dekt. De slogan verwijst naar een nieuwe politieke elite die de krijtlijnen vast wil leggen waarin de economie de match zou moeten spelen. Ongehoord is dat! Indien die politieke 'nieuwlichters' daarin slagen, zullen we terecht kunnen spreken over een 'nieuwe politieke cultuur'. Sinds mensenheugnis functioneert de boel immers omgekeerd: *het is de economie die de krijtlijnen van de politiek vastlegt*. En we weten wel dat het al lang geen mode meer is om het te zeggen, maar het is daarom niet minder waar geworden: het is de elite uit het bedrijfsleven die het terrein afbakt waarop de politiek haar spel mag spe-

len. In de ons vertrouwde wereld van de 'oude politieke cultuur' is er dan ook nauwelijks een toonaangevende politicus te vinden die het zou wagen buiten die krijtlijnen te opereren. Het zou me trouwens verwonderen of dit bij de nieuwe generatie *wèl* het geval zal zijn.

Oude politieke cultuur en het primaat van de economie

DAT DE ECONOMISCHE elite de politiek leidt (en niet omgekeerd, zoals de nieuwe generatie politici het zegt te willen), wordt vakkundig afgeschermd voor het publiek. Zij die echt de lakens uitdelen — degenen die we vroeger onomwonden de grote bourgeois noemden — werken het liefst discreet achter de schermen. Hun vertegenwoordigers treden het liefst op *bóven* de partijen — o.m. via het koningshuis (1) —, maar ze vinden hun weg ook *in* de politiek. Zo heeft het Agustaschandaal ons geleerd dat linkse partijen, zoals de SP, die hun stemmen bij het 'werkvolk' halen, eveneens ten dienste staan van deze grote burgerij. Dat dit aan het licht kwam, was echter een 'accident'. Normaliter hadden wij daar niets over mogen vernemen. De discretie van de burgerij heeft immers een structurele reden: in onze samenleving heeft de politiek het op zich geno-

men als bliksemafleider te dienen voor eventueel economisch falen. Politici die daarin uitblinken worden 'staatsmannen' genoemd en als beloning verwerven zij een plaats in de wereld van de grote bourgeoisie en van de discrete charmes die daar schering en inslag zijn.

In vroegere samenlevingen was dat wel anders. Daar vielen economische en politieke macht *zichtbaar* met elkaar samen. Daar hing evenwel een groot nadeel aan vast: een ontevreden bevolking was in staat in een en dezelfde op-eroerige beweging de politieke en tegelijk de economische verantwoordelijken te treffen. Dat is vandaag niet langer het geval. Onze *captains of industry* leiden een voor het publiek afgeschermd leven, zodat de ontevredenheid zich (bijna uitsluitend) op de politieke kaste richt.

We hebben dat onlangs nog kunnen meemaken tijdens het *Sabenafeuilleton* waar de Belgische regering het hard te verduren kreeg, terwijl het financieekapitaal onder leiding van Lippens & Davignon rustig haar beurt afwachtte. Hebt u opgemerkt dat die twee vertegenwoordigers van het echt wel héél grote kapitaal zich daarbij als lijkenpikkers gedroegen? Neen. Alle woede richtte zich immers op de regering.

Het land wordt geleid door degenen die het bezitten

DAT IS MERKWAARDIG, want die regering heeft vele tientallen jaren lang ongelooflijk veel belastinggeld in die maatschappij gestort; en alleen op die manier heeft Sabena het nog zoveel jaren kunnen uitzingen.

SMEDERIJ

St. Martin Bvba

Alle herstellingswerken aan vissersvaartuigen

Werkplaats: H. Baelskaai 4 te Oostende - Tel.: 059/ 32 25 23

Jules: 0477 59 09 17

Carlo 0477 20 91 87

Zetel: Paul Michielslaan 23 te Oostende

Onze regering deed daarmee overigens niets anders dan al die andere die nu ook weer miljarden aan de luchtvaartmaatschappijen schenken... en waarin topmanagers tegelijk de kans grijpen om honderdduizenden mensen op straat te zetten.

Waarom stelt niemand dat ondernemingsgedrag in vraag, waarbij er langs de ene kant massaal veel financiële steun verkregen wordt terwijl aan de andere kant massa's ontslagen vallen? Dat komt doordat 'de politiek' die schokken opvangt. Desnoods gaat een hele generatie politici eraan ten onder... terwijl de managers rustig hun gang gaan. En is dat niet wat de CVP ervaren heeft tijdens de kippen crisis die de vorige regering deed vallen? Laat ons bijgevolg niet naïef zijn. Ook bij ons is de macht nog steeds in de discrete handen van de hogere bourgeoisie (die in België nog steeds maar uit zo'n 20.000 gezinnen bestaat). De toplaag van de allerrijksten bestaat immers uit hooguit enkele duizenden mensen. Samen met hun entourage komt dat neer op pakweg twintigduizend gezinnen. Die toplaag zet de trend. Ze doordringt de maatschappij met haar opvattingen, haar cultuur (redeneringen, taalgebruik, levensstijl, manieren, statussymbolen, huiselijkheid...) en 'dwingt' op die manier overeenstemming af, zodat iemand die zich 'anders' gedraagt automatisch maatschappelijk gemarginaliseerd geraakt, *gefrustreerd* heet te zijn... en dan ook niet meer 'meetelt'.

Het is die beperkte groep die, als het puntje bij paaltje komt, de lakens uitdeelt. Daar zijn talrijke voorbeelden van te geven. Toen de Duitse troepen in 1940 hun opmars door België begonnen, ontving de socialist Paul-Henri Spaak (toen minister van buitenlandse zaken) de Grote Drie van de financiële jetset: Galopin (Société Générale), Gérard (Banque de Bruxelles) en Collin (Kredietbank). Volgens Collin zou Spaak toen gezegd hebben: '*Nous vous confions la Belgique*'. De socialist vertrouwdde het land dus toe aan de bankiers! Zodra het die bankiers duidelijk werd dat de Duitsers de oorlog zouden verliezen, richtten ze een beweging op (Socrates) die zich specialiseerde in het verstrekken van financiële steun aan het verzet. Daarbij zorgden ze er goed voor dat ze zelf de touwtjes in handen bleven houden, opdat ze na de oorlog niet in 'avonturen' zouden verzecht komen. Zo kreeg het linkse Onafhankelijkheidsfront 10 miljoen frank, terwijl het rechtse, behoudsgezinde leopoldistische verzet niet minder dan 140 miljoen toegestopt kreeg. Heel de 'vaderlandse geschiedenis' door zijn er dergelijke kapitale ingrepen terug te vinden. Toen de regering in 1934 met een ernstige economische crisis geconfronteerd werd die ze niet kon bemeesteren, werd het land gedurende vier maanden toevertrouwd aan een echte bankiersregering met de fi-

nanciers Theunis, Francqui en Gutt. Ook in andere grote politieke crisismomenten zijn dergelijke 'uitbarstingen' van 'echte macht' weer te vinden: in 1926 werd een Belgische regering door de bankiers ten val gebracht; in 1959 werd de minister van koloniën Van Hemelrijck door de hogere bourgeoisie het bos ingestuurd; in 1960 werd 'in kringen die toegang hadden tot het Hof' (d.i. de hogere burgerij) het plan geëntleerd om de regering van Gaston Eyskens te vervangen door een zakenregering onder de leiding van de katholieke bankier Van Zeeland. Zo was er ook de eigenaardige val van Wilfried Martens in 1981. Om de regering Martens IV te dwingen tot een forse aanval op de vakbeweging, die een forse loonsvermindering mogelijk moest maken, organiseerden de bankiers met de hulp van de gouverneur van de Nationale Bank een speculatiegolf tegen de Belgische frank. Maertens wilde wel, maar hij werd niet gevolgd door zijn ministers en moest uiteindelijk aftreden. Zijn plaats werd ingenomen door Marc Eyskens die Vandeputte, ex-gouverneur van de Nationale Bank, tot minister van financiën benoemde. Het zijn allemaal voorbeelden die tonen dat het in laatste instantie de economische elite is die bepaalt tot waar de politiek mag gaan.

Het is daarboven niet anders dan hier bij ons

DAAT HET DE bedrijfswereld is die de politieke grenzen vastlegt, en niet omgekeerd, zien we overigens niet alleen op het hoge niveau van financieelkapitaal en grote staatsmanschap. We zien dat ook bij ons op de kaaien en in kwesties die nationaal slechts een marginale betekenis hebben. Zo besliste de Vlaamse regering enkele jaren geleden om een adviesorgaan voor de visserij op te richten waarin o.m. vertegenwoordigers van de kleine Vlaamse vissersbond en van Testaankoop opgenomen werden. De grootste kapitaalbezitters in de sector (Rederscentrale en Zeebrugse Visveiling) boycotten het initiatief echter, met als gevolg dat de adviesraad tot op vandaag nooit samengekomen is. Primaat van de politiek? Neen hoor. Zelf heb ik trouwens ook de macht van de bourgeoisie aan den lijve mogen ondervinden. Licht het politiek nog niet bijna tien jaar vast dat de vrijzinnige gemeenschap in de visserij recht heeft op een moreel consultant, zoals de katholieke gemeenschap er een aalmoezenier heeft? Toen het eindelijk zover was dat het plan ook geconcretiseerd kon worden en ik postuleerde voor de betrekking bleek daartegen hevige verzet te komen uit de sectortop. Daar vond men het blijkbaar niet aangewezen dat deze weinig gezagstrouwe redacteur zo'n positie zou bekleden. Enkele berichtjes vanuit de kantoren van de sector naar de minister waren voldoende opdat Gabriëls zou weigeren de benoe-

ming te ondertekenen. Primaat van de politiek? Neen hoor. Voor mij is het daarmee duidelijk geworden dat het vandaag nog altijd zo is dat degenen die de economische macht bezitten ook de politieke lakens uitdelen. Telkens als het belangrijk wordt komen ze immers vanachter het hoekje kijken. De burgerij handelt discreet als het kan, maar in het volle daglicht als het moet. Als het niet meer op een bescheiden manier lukt, dan worden de grote kanonnen bovengehaald, want die burgerij is in staat om heel rap veel geld samen te brengen, waarmee ze haar oplossingen willens nilens kan opleggen of afkopen.

Oude en nieuwe politieke culturen

DAAR ZIJN EVENWEL twee belangrijke kanttekeningen bij te maken. Ten eerste is het tegelijk duidelijk dat dé burgerij als één grote samenwerkende klik niet bestaat. Daar zijn veel lagen in, die meestal ook tegengestelde belangen hebben. Bij het ontstaan van België waren al duidelijk twee grote burgerlijke fracties te onderscheiden die het bijna voortdurend met elkaar oneens waren: een *conservatieve* (in de katholieke partij) en een *progressieve* (in de liberale partij). Daarnaast heb je onder de *hoge bourgeoisie* nog een *middenburgerij* en een *kleine burgerij*, die ook niet altijd in de schaduw van de allergrootsten willen staan. Die tegengestelde belangen zie je ook bij de kapitaalbezitters in de visserij. We mogen daarenboven niet vergeten dat al die burgers ook nog eens met elkaar in een keiharde concurrentiestrijd gewikkeld zijn en dat 'de ene zijn dood de andere zijn brood' is. Hebben de reders van het *grote vlootsegment* niet handenwrijvend toegekeken hoe zij extra-pk's toegeschoven kregen van kustvissers die de handdoek in de ring moesten gooien? Is onderlinge rivaliteit tussen de reders niet de echte reden waarom men de jarenlang gepropageerde groeivorming in de Vlaamse visserij nog steeds niet heeft kunnen doorvoeren? Ten tweede is het onloochenbaar dat de originele hogere burgerij ook een plaats onder de zon heeft moeten toestaan aan andere maatschappelijke groepen. *De bourgeoisie is als een levend organisme dat alles opslokt wat het kan gebruiken om zich te ontwikkelen.* Dat wordt al duidelijk doorheen de evolutie van het democratisch stemrecht in België. In 1830 waren er welgeteld 40.000 burgers die ter stemming mochten trekken. Dat waren de rijkste

mensen van het land. Gaandeweg hebben ondergeschikte machtsgroepen echter hun plaats opgeëist: de arbeidersklasse (o.a. via de strijd voor het algemeen stemrecht en de BWP, later BSP, nog later SP en thans SP.A), de Vlaamse burgerij (o.a. via de taalstrijd, de federalisering en de Frontpartij, later VNV, Vlaamse Volksunie, nog later VU en nu NVA) en in het algemeen de kleine en middenburgerij via de standenpartij CVP/ CD&V en via drukkingsgroepen zoals het NCMV, thans Unizo en de Boerenbond. De toplagen van deze emancipatiebewegingen hebben zich inmiddels in de salons van die bourgeoisie genesteld, zoals we dat hieronder zullen zien.

Opmars van de technocratische burgerij

NIEUWE POLITIEKE CULTUUR? Het *algemeen stemrecht* en de *staats hervorming*, dat waren nogal eens uitingen van een echte nieuwe politieke cultuur (al bestond dat begrip toen nog niet) waar de machtigen der natie mee hebben moeten leren leven. De bourgeoisie (die zich in Vlaanderen ook nog eens van het gewone volk afscheidde doordat ze een andere taal sprak) zag het allemaal niet graag gebeuren, ze heeft zich trouwens ook met hand en tand verzet. Maar toen ze moest toegeven dat de tijd niet kon teruggedraaid worden, bleek dat evenmin een catastrofe te zijn. Want tegelijk vormden deze opdringerige fracties weer kweekvijvers van technocratische staatsmannen waar de grote burgerij vervolgens de besten voor zichzelf uit recruteert. De Nederlandse vakbondsman Kok stapte over naar de politiek en leidde het land door de besparings- en saneringsjaren die (hopelijk) achter ons liggen. Hij heeft daarmee bewezen dat hij uit het goede hout gesneden is en ongetwijfeld zullen we Kok in de toekomst terugvinden in de beheerraden van tal van grote ondernemingen; ACW-boegbeeld Jean-Luc Dehaene is vandaag lid van meer dan 20 beheerraden van ondernemingen. Zo is er ook het voorbeeld van de socialistische voorman Karel Van Miert die op latere leeftijd EU-commissaris mocht worden en die we vandaag terugvinden in de beheerraad van Philips, Agfa-Gevaert en van Swissair. Met het voorbeeld Van Miert wordt het ons duidelijk dat de burgerij als klasse ruimer is dan de financiers uit de hol-

dingmaatschappijen waarover we het hierboven hadden. We mogen er ook al degenen toe rekenen die belangrijke functies in het staatsapparaat of in de beïnvloedingsindustrie bezetten (bv. de kerknotabelen, de journalisten à la Manu Ruys, de professoren, de magistraten, de toppolitici); zij die de burgerlijke waarden laten doorsijpelen naar heel de maatschappij.

Moeilijk om dat in te zien, is het niet, want deze verstrengeling van persoonlijke belangen van 'have-nots' met deze van de kapitaalbezitters treffen we ook in onze sector aan. CVP-politicus Manu Desutter heeft een carrièrelang aan het handje van de sectortop gelopen, wat hem geen windeieren gelegd heeft; aalmoezenier Demaeght speelt met zijn liefdadigheidsfonds 't Zal wel gaan' volop in de kaart van degenen die vinden dat het personeel vandaag al te veel kost en krijgt daarom in ruil volop steun bij het verdedigen van zijn winkel (en laat ons vooral niet vergeten dat degene die het orkest betaalt ook mag vragen welk liedje er gespeeld wordt); de vakbondssecretarissen uit de visserij zijn al zover heen dat ze zich uitsloven om 'de scheefgegroeide concurrentiepositie' van de Vlaamse reders te verbeteren... Het zijn allemaal voorbeelden van niet-kapitaalbezitters die we evengoed bij de 'visserijburgerij' mogen rekenen.

Zo'n *have not* die op hogervermelde emancipatiebewegingen (van arbeiders, boeren...) naar boven gestuwd wordt, heeft er alle belang bij zichzelf 'en passant' ook naar de top toe te werken. Als zo'n 'have nots' hard hun best doen (en ook de 'rat race' tot het einde volhouden, want de kandidaten zijn talrijk en de posities gering), klimmen zij (in heel veel gevallen via de Europese Unie) hoger op de sociale ladder om op het einde van hun carrière tot een hoger niveau in de burgerij te gaan behoren; een succesverhaal dat overigens maar voor weinigen weggelegd is, want je moet er verdorie een zéér harde huid voor hebben, veel gezichten ook, en vooral het fundamentele inzicht dat je je gelijken moet achter je laten zodra je maar kunt. Maar wie daarin slaagt komt dan ook in heel interessante levenspatronen terecht. Daar aan de top zorgt men goed voor zichzelf. De inkomstenverhoging die uit zo'n toppositie voortvloeit bestaat niet alleen meer uit salarissen, maar ook uit aandelenopties, pensioenrechten, buitengewone voordelen (en dat gaat tot het beschikken over een eigen vliegtuig) naast meer alledaagse onkostenvergoedingen, gouden handdrukken, straffere 'golden parachutes' en ongetwijfeld nog andere zaken waar we geen weet van hebben.

In de USA bijvoorbeeld was in 1980 het inkomen van de hoogste directeuren van de driehonderd grootste bedrijven 29 maal zo groot als dat van een gemiddelde fabrieksarbeider. Tien jaar later waren die topinkomens al 93 maal zo groot. Ja, dat gaat verbaazendsnel

voortuit als je in een 'schone positie' terecht komt. Niet alleen in Amerika trouwens. Pierre Richard, de directievoorzitter van Dexia nam vorig jaar 40 miljoen frank mee naar huis. Ondanks de tegenvallende resultaten mocht ook Luc Vandeveldde, de directievoorzitter van Marks & Spenser in België tientallen miljoenen franken per jaar incasseren. Philippe Bodson, de topman van Lernaut & Hauspie, verdient een slordige vijf miljoen per... maand. Bij ING, het moederbedrijf van BBL was de Belg Michel Tilmant vorig jaar het best betaalde kaderlid. Hij kreeg ruim 68 miljoen. Rombouts, de gecontesteerde postbaas heeft een jaarincome van dertig miljoen (en een ontslagvergoeding van 100 miljoen!). Over Schoupe (NMBS) is dan weer geweten dat hij in 1997 vijftien miljoen frank verdiende, maar dat cijfer zegt niets over de extra's. Hoeveel aandelen bezit Schoupe in ABX of in andere aanverwante bedrijven? Neen, de bourgeoisie kijkt op geen frank om zich goed te laten omkaderen. En die kaders worden tegelijk opgenomen in de hoogste maatschappelijke klasse van het land. Wie daaraan kan weerstaan heeft wel een zeer slecht karakter. Wat leert ons dit dynamische spel van verhoudingen tussen de machtigen? In elk geval leert het ons dat wie arm geboren wordt, en het in deze maatschappij toch wil maken, er goed aan doet te kijken welke fracties van de burgerij momenteel naar de top reiken. Want de gemakkelijkste weg naar het succes loopt in het kielzog van machtig wordende burgers. 'Onbemiddelden' die voor deze opklimmende burgerij waardevol blijken te zijn, zullen erdoor gerecupereerd worden en aan dezelfde tafelen aanzitten, alwaar schouderklopjes, materiële voordelen en aangename toekomstperspectieven hun deel worden. Wie daarentegen koppig vasthoudt aan een eigen traject dat niet in overeenstemming is met die opklimmende krachten, wordt gemarginaliseerd. Ook dat hebben we in de Vlaamse visserij al meegemaakt. Toen de kapitalisten van de Zeebrugse Visveiling (ZV) in 1988 in de sector hun intrede deden, werden ze daar niet enthousiast verwelkomd door de reders. De Rederscentrale (RC) werd toen immers nog geleid door een fractie die tegen 'vreemde inmenging' was. Een en ander werd op onze kaaien verwoord in de ideologie van de 'familiale onderneming', waarin een afschuw klonk van 'avonturiers' die in de visserij alleen maar een middel zagen om er 'rap geld' te verdienen, waarna ze spoor-slags naar andere oorden verdwenen. We herinneren ons nog de fractiestrijd die toen in de RC losgebarsten was en waarbij toenmalig voorzitter Jef Deroose het einde van de familiale onderneming in de visserij afkondigde... voordat hij uit het zadel gelicht werd door reder Schiltz die wél de kant van de ZV gekozen had. Deroose vertegenwoor-

digde toen de conservatieve fractie in de rederswereld, Schiltz stond voor de krachten die vooruit wilden en dus wijze de kant kozen van de nieuwe opklimmende kracht.

Nieuwe politieke cultuur en duurzame economie

INTUSSEN IS ALWEER heel wat water naar de zee gestroomd. Economie en politiek zijn bijlange niet meer wat ze waren toen reder Schiltz en de zijnen de top van de sector veroverden. De economie is in korte tijd zelfs zo ingrijpend veranderd dat we inmiddels alweer lichtjaren van de jaren tachtig verwijderd lijken te zijn: blitsopmars van de spits technologie; e-commerce; openingen in Oost-Europa, globalisering... De Vlaamse visveilingen werden klaargestoomd voor de elektronische verkoop, de Vlaamse scheepsbouw werd geliquideerd en de casco's van de vissersvaartuigen worden nu zo wat overal ter wereld gemaakt; op de luchthaven van Oostende wordt bijna evenveel vis aangeland dan in de drie Vlaamse visveilingen samen... Ook so-

ciaal ziet het landschap er helemaal anders uit. de Vlaamse vissersgemeenschap is onder de leefbaarheidsgrens gevallen. *Primaire* (landbouw en visserij) en *secundaire* sectoren (industrie) hebben almaar meer terrein prijsgegeven aan *tertiaire* (handel, horeca, transport en communicatie, media, bank- en verzekeringswezen) en *quartaire* (welzijn, zorg, onderwijs, post, openbaar bestuur...) sectoren. Bijvoorbeeld: in 1980 werkten in België nog meer dan 100.000 mensen in de landbouw. Dat zullen er vandaag geen 50.000 meer zijn en het einde van de rit is bijlange nog niet in zicht. In Nederland namen de tertiaire en de quartaire sectoren in 1990 al samen 70% (!) van alle tewerkstelling voor hun rekening.

Deze sectoren eisen daardoor ook meer macht op; macht die afgenomen moet worden van topmensen uit het sociopolitieke leven (bvb. vakbondsvertegenwoordigers) van de primaire en secundaire sectoren... die dat uiteraard niet spontaan laten gebeuren. Ze verzetten zich, houden zich krampachtig aan hun stoel vast en slaan wild om zich heen. Ze kunnen het op die manier nog aardig lastig maken voor de nieuwelingen, maar uiteindelijk zullen ze toch wel de pijp aan maarten moeten geven.

Voor de quartaire — de zogenaamde 'zachte' — sector is aan een indrukwekkende opmars bezig. Het is vooral op deze golf dat de groene partijen zich

in Europa een weg naar de top surfen. Nog vele andere vertegenwoordigers van deze 'zachte' maatschappelijke groepen zoeken momenteel, vlak voor onze ogen, strijdend een eigen plek onder de zon; voor sommigen onder hen wordt dat tegelijk een instapje tot het burgerdom. De 'witte woede' en de grote stakingsbewegingen uit het onderwijs zijn daar voor hen de drukingsmiddelen voor. Achter de terecht sociale eisen van de werkers uit deze zachte sectoren schuilt inderdaad ook een fractie nieuwe technocratenburgers die op het deurtje van de macht aanklopt.

Als onze redenering klopt, dan moeten de eerste tekenen daarvan nu al weer te vinden zijn in de politieke cenakels. Is onze stelling immers niet dat de economie de krijtlijnen voor de politiek vastlegt? Moeten bovenbeschreven economische veranderingen dan niet zichtbaar worden in het politieke krachtenveld? Jawel. We hadden het al over de merkwaardig steile opgang van de groene partijen. Zo is gebleken dat het Waalse Ecolo spectaculair versterkt uit de Waalse onderwijsstakingen naar voren gekomen is; dat ze in haar opgang ook het Vlaamse Agalev meegenomen heeft naar de regeringsmacht.

De Duitse auteur Günther Walraff was dan ook niet cynisch, maar realistisch wanneer hij in een Humo-interview zei: 'De groenen hebben de smaak

VOOR EEN EFFICIENTE OPLOSSING VAN AL UW VERZEKERINGSPROBLEMEN

cvba HULP IN NOOD

ONDERLINGE VERZEKERINGSMAATSCHAPPIJ VOOR VISSERSVAARTUIGEN

H. BAELSKAAI 27 8400 OOSTENDE

TEL. (059) 32 16 89 FAX (059) 32 26 17

GSM (0477) 42 55 68 (24u op 24u bereikbaar)

E-mail: hulp.in.nood@pandora.be

VOORDELIGE CASCO & MOTOREN-PREMIE

WIJ BEMIDDELEN BIJ EEN EERSTE KLAS P&I CLUB VOOR DEKKING MET O.A. WAARBORGEN TOT US\$ 700.000.000 VOOR

1. LICHAMELIJKE LETSELS AAN DERDEN

2. POLLUTIESCHADE

IN SAMENWERKING MET DSV BELGIUM NV (CDV 10455)

VOOR

BRAND - AUTO - ARBEIDSONGEVALLEN - PERSOONLIJKE ONGEVALLEN - HOSPITALISATIE - BA GEZIN (FAMILIALE) - BA UITBATING - YACHTING EN PLEZIERVAART - RECHTSBIJSTAND - REISBIJSTAND - ENZ.

van de macht te pakken. Als je carrière wil maken, moet je tegenwoordig bij de groenen zijn: het is de kortste weg naar de vetpotten.' Er is zich zowaar een groene fractie in en van de burgerij aan 't vormen. (2) Het is een proces dat nog niet beëindigd is, want daarboven heerst de leuze: *niets voor niets*. Zowel ter rechterzijde van Agalev als ter linkerzijde ervan wordt ook een plaats voor de nieuwe opklimmende machten geëist. Dat is de zogenaamde 'politieke herverkaveling' die momenteel moeizaam bezig is. Het is ook op de golven van deze maatschappelijk opklimmende groep dat nieuwe politieke verbanden uitgeprobeerd worden: de moderne burgerideologie van de VLD; Spirit van Bert Anciaux; de 'derde weg' van Vandenbroucke; de groep rond Johan Van Hecke; de 'A' die toegevoegd werd aan SP... Zelfs de CD&V ging op haar vernieuwingscongres in november de 'quartaire toer' op, ook al omdat voorzitter De Clerck zijn mannen gevraagd had niet in maatpak (*het vestimentaire teken van de 'oude macht'!*) naar het congres te komen: de oude CVP-machthebbers zagen er opeens uit als onschuldige straathoekwerkers! Het is een veelbetekend detail dat aantoonde wat achter het begrip 'nieuwe politieke cultuur' schuilgaat: *het binnenhalen van de nieuwste loot van de burgerij*. In afwachting dat ze daar eventueel in slagen proberen de CVP-ers er alvast al uit te zien als deze van de quartaire sector!

De doorbraak van die zachte sectoren en de politieke herverkaveling die er het gevolg van is, gebeuren in tijden van grote politieke beroering: federalisering; toenemende greep van de Europese Unie op de nationale politiek; crisis in de CD&V, de machtspartij bij uitstek; catastrofale toestand van het milieu; globalisering en het verzet daartegen; nasmaak van talrijke nationale en internationale voedsel-, milieu- en andere schandalen (Agusta, de vermoorde kinderen, de dioxinecrisis, de ontsnapping van Dutroux, het ontslag van Claes als Natosecretaris-generaal, gekke koeienziekte, varkenspest...). Al deze elementen geven aan dat er nood is aan een nieuwe loot technocraten die de wankele positie van de bourgeoisie weer versterkt.

het gat in de ozonlaag is een gat in de markt

MET HET GAT in de ozonlaag is er als het ware ook een gat in de markt ontstaan. De nieuwe burgerij die dat gat opvult komt uit zeer verschillende (groene) hoeken. Binnenkort zullen

we in de top van dit land mensen aantreffen die uit de groene partijen komen of van bij de wetenschapslui die gefrustreerd zijn omdat de klassieke ondernemers hen niet ernstig nemen, er zullen postmoderne vakbondsleiders bij zijn die nu maar al te graag van schoonmoeder CD&V af willen geraken en jonge kaders die door hun conservatieve broodheren genegeerd en verwaarloosd werden. Zij zullen er samenwerken met de grote kapitalisten van de hoogtechnologische energievoorzieningen (windmolenparken, waterzuiveringsstations, zonnepanelen...). Zij gaan nu, terwijl we erop zitten toe te kijken, een soort maatschappelijke fusie aan met een aantal andere mastodonten uit de grote bourgeoisie (van bijvoorbeeld Esso, Shell, Unilever, maar ook in de top van de Europese Unie...) die met vallen en opstaan begrepen hebben dat de economie inderdaad op een andere leest geschoeid moet worden, willen ze op duurzame wijze... winsten blijven maken. (De 'duurzame economie' is dan ook niets anders dan de vertaling van die 'duurzame winsten' naar de maatschappij toe.) Het is dàar dat we vandaag de 'progressieve' burgerij moeten zoeken die in de komende jaren mee de lakens zal uitdelen. Daar zal het debat budgetten naartoe gaan. En in de visserij zal dat gaan naar zij die de theorie van het 'Groenboek' van EU-commissaris Fischler in de praktijk omzetten.

Aangezien de macht (en dan vooral de daaraan verbonden geldstroom) een schaars goed is, zal een andere fractie van de burgerij veld moeten ruimen voor de oprukkende nieuwelingen. De 'losers' zullen we vinden bij degenen die verkondigen dat het allemaal niet zo'n vaart zal lopen en dat het best nog hun tijd zal blijven duren. Tot zolang zullen ze alles in het werk stellen om de nieuwelingen te boycotten, maar uiteindelijk zullen ze de duimen leggen. Een en ander is van bijzonder groot belang voor de reders ter zeevisserij. Het is bekend dat onze sector zonder overheidssteun niet kan overleven. Het is bijgevolg belangrijk dat de sectorleiders begrijpen dat hogerbeschreven veranderingen ook daadwerkelijk gevolgen voor de visserij hebben. Nu heeft de sector twee grote strategische mogelijkheden om daarop te antwoorden. Of ze gaat de frontale confrontatie met de 'nieuwelingen' aan. In de vergaderzalen blijft de sectortop dan het gespierde taalgebruik hanteren, in de pers blijft ze het over die nieuwe burgerij hebben als over 'vogelwachters met teveel vrije tijd', de argumenten van het Groenboek gaat ze te lijf met verwijzingen naar gulzige zeehonden en even gulzige sportvissers, ze boycot de bijeenkomsten waarop de nieuwlichters zich presenteren, de sociale partners blijven elkaar bevredigen in hun gemeenschappelijke afkeer van

degenen die ze 'stoorzenders' blijven noemen. Daardoor ondergraaft ze verder het toch al bijzonder slechte beeld dat de sectortop en haar sociale partners in dat nieuwe Brussel van zichzelf gemaakt hebben... en ze isoleert zich steeds meer van degenen die daar mee de dienst zullen uitmaken. Of de sector verandert het geweer van schouder, kiest eieren voor haar geld en probeert nog op de trein te springen die momenteel al het station uitrijdt.

In afwachting dat de sectortop daarover een beslissing neemt, doen individuele reders er goed aan *zèlf* op die trein te stappen en niet te wachten tot de RC zich eventueel in beweging zet.

Individuele reders met goeie projecten zullen in Brussel immers ook beter ontvangen worden dan de 'vertegenwoordigers' van de sector, die hun best blijven doen om er als elementen van een uitstervend ras herkend te worden. Want de RC en haar sociale partners hebben het de jongste tijden zo bruin gebakken dat er nog wel enige tijd over zal gaan om het geschokte vertrouwen tussen 'Brussel' en 'de kust' te herstellen. Daarenboven is die jonge, opstomende technocratische burgerij-invoering gevormd door de theorieën van het *postmodernisme*, waarin geen plaats meer is voor de oude waarden van het zogenaamde *middenveld*, zoals de sociale partners ook wel genoemd worden. (3)

Wie slim is, heeft inmiddels wel begrepen dat het die toer opgaat. Daar zijn voorbeelden van te vinden in en buiten de sector. Zegde kustvisser Manfred Van Elslande onlangs niet tot de koning dat hij voorstander was van de marienezones voor de kust? Hij begrijpt dat er toekomst zit in de band ecologie-visserij. Boerenbondvoorzitter Noël Devisch zei het in Humo zo: *'Hoe dan ook: over tien jaar zal de landbouw alléén maar kunnen bestaan in evenwicht met het milieu. Als we dat niet kunnen realiseren, gaan we eruit. Dan tekenen we ons eigen doodvonnis.'* Ook premier Verhofstadt heeft zich in het probleem al verdiept en in oktober zei hij het open en bloot tot de burgerlijke jets die zich in Gent verzameld had: de toekomst is aan het *ethisch ondernemen*. Origineel was dat niet, want de Oesotop had het hem in Parijs (juni 2000) al voorgezegd. Daar werden ethische richtlijnen voor het internationaal opererende bedrijfsleven vastgelegd. En er bestaat trouwens ook al een theorieboek rond. Dat heet *'Market and Morality'* dat in 1999 geschreven werd door Johan Wempe van *'Ethics and Integrity'* (KPMG Nederland) dat al 17 consultants heeft die het Nederlandse bedrijfsleven op het juiste ethische spoor zetten.

Ethisch ondernemen

DE DUITSE TONEELAUDEUR Bertold Brecht wist het in zijn tijd ook al: *'Erst kommt das Fressen und dann die Moral'*. Eerst komt de economie en daarna

komt de moraal. De economie bepaalt en de politiek en de normen en zeden in een land.

Als wat we hierboven schreven juist is en er zich inderdaad een nieuwe burgerlijke loot aandient, die zich een weg baant naar de top van het establishment, dan zou die ook een eigen moraal in het spel binnenbrengen. Dat is ook zo! Op onze Vlaamse kaaien is daar vooralsnog niets van te merken, maar sinds een aantal jaren maken we te lande een bloei van bedrijfsethiek mee. Er zijn vandaag zelfs adviesbureaus aan het werk die managers leren hoe ze met zo'n waarden in hun bedrijf moeten omgaan.

Een en ander is het gevolg van ethische waarden die door die nieuwe, zich opdringende burgerij gekoesterd worden, waarbij bijvoorbeeld kinderarbeid in ontwikkelingslanden hevig becritiseerd wordt. Shell kreeg zelfs een consumentenboycot aan het been toen bleek dat het bedrijf met mensen en met de natuur een vuil spel speelde; Nestlé wordt vandaag met de nek aangekeken omdat het bedrijf de gedragscode van de *Wereld Gezondheids Organisatie* niet naleeft. Met andere woorden: ethische waarden beginnen mee te spelen in het bedrijfsresultaat. Wie zich vandaag niet ethisch correct gedraagt, begint dat aan zijn winstcijfers te zien. Daarmee wordt het ook interessant een geheel van hogere gedachten en handelingen (ethiek) aan de bedrijfsfilosofie toe te voegen die niet onmiddellijk winst opleveren, ja zelfs geld *kosten*. Investeert Shell momenteel niet veel kapitaal in milieuvriendelijke energie, daar waar die dingen nog bijlange geen winst opleveren? Zet Johan Vanhecke zijn politieke toekomst niet op het spel door te breken met de CD&V die hem, naar eigen zeggen, een eerste plaats op de lijst voor de komende Europese verkiezingen beloofd had? Ja, het lijkt erop dat de bedrijven en de mensen die de gang van zaken ook in de toekomst willen bepalen, geleid worden door hoogstaande gedachten, waarbij ze het onmiddellijke gewin aan de kant zetten.

Ouwe slechte en nieuwe goeie?

BETEKENT DIT DAT we nu een bedrijfswereld krijgen waarin de *slechte* bourgeoisie verdrongen worden door de *goeie*? Natuurlijk niet. Zoals je daar vroeger goeie en slechte mensen zult aangetroffen hebben, zo zal dat ook nu nog het geval zijn. De ethiek-ideologie die nu naar voor geschoven wordt is *alleen* maar een manier om de winsten van de

toekomst veilig te stellen. En wees er maar zeker van: op een of andere manier gaan wij ook *die* rekening betalen. Johan Van Hecke zal ongetwijfeld wel een eigen agenda hebben die hem ertoe brengt met de CD&V te breken — een agenda die hij uitdrukkelijk *niet* aan onze neus hangt; het propere Shell van vandaag is nog steeds hetzelfde Shell dat in 1993 de Ogini-beweging in Nigeria onderdrukte, waarvoor het bedrijf de Nigeriaanse veiligheidsdiensten heeft betaald, die acht activisten van die Oginibeweging vermoordde (waaronder de schrijver Ken Saro-Wiwa) om Shell toe te laten de productie ongestoord te hervatten. Oude wijn in nieuwe vaten is het. Maar we krijgen wel eigenaardige debatten te horen in de bedrijven en de sectoren: *moeten we onze jogging-schoenen laten maken door kinderen in India, waar we er dan toch tenminste voor zorgen dat ze werk — en dus ook te eten — hebben? Mogen we handel drijven met landen die de mensenrechten niet respecteren? Welke rechten hebben de klanten, welke rechten heeft het personeel, welke rechten heeft de natuur? En een bekende uit de visserij: mogen we de natuur leegroven?* Een en ander leidt zelfs tot kwaliteitslabels, waaruit bijvoorbeeld moet blijken dat de vis op een duurzame wijze gevangen is.

Dat zijn de grote ethische bedrijfs- en sectorvragen die we de jongste jaren regelmatig te lezen krijgen. En zijn dat niet de waarden van de nieuwe burgerij die zich momenteel aan het ontwikkelen is? In de quartaire hoek heerst immers de vergadercultuur waarbij veel gedialogerd wordt tussen de top en de basis. In de zachte sector wordt veel aandacht besteed aan de manier waarop de dingen aan de 'cliënt' gebracht worden. (En nu dus ook aan de klant: het biolabel lijkt wel te zeggen de visverkoper zich tot natuurbeschermer omgebouwd heeft en verhult dat het ook hem eigenlijk om de winst te doen is.) Daar wordt extra veel belang gehecht aan de vriendelijkheid van de patroon, aan de manier waarmee hij met zijn personeel en zijn klanten omgaat. En aangezien die 'quartaire burgerij' in opmars is, zal deze manier van denken ook stilaan tot in de visserij doordringen. In Nederland, waar de sector altijd een

stap vooruit is op de Vlaamse, is het al zover. Tijdens een symposium over de toekomst van de Nederlandse kotterserij heette het zo: *'Zeg wat je doet en doe wat je zegt.'* Voor de ongewijde lezer lijkt het een vanzelfsprekendheid, maar wie de mores op onze kaaien kent, weet wel beter: dit is een omwenteling! Want bij ons geldt sinds jaar en dag: zeg nooit wat je doet en doe het omgekeerde van wat je zegt! Ja, de ethiek van de quartaire burgerij is waarlijk tot op onze visserijkaaien aan het doordringen. Wat gaan we nu nog allemaal meemaken? (fv)

(Vervolgt)

- (1) Het Belgische koningshuis maakt overigens zelf deel uit van deze grote burgerij. Halfweg de jaren negentig publiceerde het Britse blad *The Sunday Times* een schatting van het persoonlijke fortuin van koning Albert II. Dat werd toen op 8 miljard frank geraamd. Een schatting die realistisch wordt genoemd. Voor meer info over het fortuin van de Belgische koningen, zie: 'Koning en Onderkoning', een boek van Gui Polspoel en Pol Van den Driessche, uitgeverij Van Halewyck.
 (2) Dat is ook wat het Waalse Ecoloparlements lid Vincent Decroly constateert. Hij weigerde nog verder de 'verburgerlijking' van zijn partij te accepteren en zegde zijn vertrouwen in de regeringsdeelname van Ecolo op. Zijn argumenten: onze Ecoloministers luisteren niet meer naar hun basis, maar des te meer naar de burgerij. Resultaat: hij werd uit de partij gezet.
 (3) Of die 'individualistische' benadering nu beter of slechter is dan de 'collectivistische' van het oude middenveldoverleg is hier geen onderwerp van discussie. We noteren nu even alleen maar de verschillen die momenteel zichtbaar worden.

Activiteitenkalender voor vissers

DECEMBER

- 7 Debataavond om 20,30 uur: 'Windmolens aan de horizon' in het Paviljon (Bronlaan 4) te Knokke. Met o.a. Bart Siltz in het pannel.
 16 Vanaf 14 uur. Kerstmarkt in Godtschalk Oostende.
 17-18 Vergadering Europese Visserijministers in Brussel

FEBRUARI 2002

- 14-17 "Fish International 2002" in Bremen (Duitsland)

MEI

- 10-11 "Visserijdagen" in Urk (Ned)
 23-26 "Oostende voor Anker"
 28 Veiling eerste vaatje "Hollandse Nieuwe" in Scheveningen (Ned)

JUNI

- 1 "Vlaggetjesdag" in Scheveningen (Nederland)
 29 "Dag van de Nederlandse Zeevisserij" in Stellendam (Ned)

AUGUSTUS

- 21-25 "Sail 2002" in Zeebrugge

SEPTEMBER

- 4-7 "Icelandic Fisheries Exhibition 2002" in Kopavogur (IJs)
 9 2de "Oostendse Visserijfeesten"

OKTOBER

- 20-24 "SIAL", internationale vakbeurs voor voedingsproducten in Parijs.

(Organisaties die hun activiteiten willen aangekondigd zien in deze kalender, sturen de info door naar HVB, H. Baelskaai 12/1ste verdiep., B-8400 Oostende)

IS UW DRUKWERK EURO-BESTENDIG ?

VANAF 1 JANUARI 2002 WERKT OOK ÒW ADMINISTRATIE IN EURO. IS ÒW DRUKWERK AL AANGEPAST?

WIJ DRUKKEN AL UW :

HOOFDINGEN MET AFSCHIEVBARE EURO-OVERSCHRIJVING
FACTUREN... LET OP UW VERKOOPSVORWAARDEN !!
PRIJSLIJSTEN, BTW-ONTVANGSTBEWIJZEN, CATALOGI,
FORMULIEREN, FOLDERS, AFFICHES, OMSLAGEN,...

DRUKKERIJ
LOWYCK bvba

Sluizenstraat 67/69 - 8450 Bredene
tel. 059-33 33 99 - fax 059-33 29 69

Niet bestelbare exemplaren terugsturen naar HVB, Dorpstraat 121 te B-8450 Bredene. Danke postman/-vrouw